

Profilul județului Covasna

Cuprins

1. Informații generale	2
2. Infrastructura de transport	3
2.1. Infrastructura principală de transport	3
2.2. Indicatori statistici privind infrastructura județeană de transport	5
2.3. Evoluția numerică a mijloacelor de transport rutier	7
3. Infrastructura principală tehnico-edilitară.....	9
4. Infrastructura educațională și de sănătate	14
4.1. Infrastructura educațională	14
4.2. Capacități de cercetare	16
4.3. Infrastructura de sănătate	17
5. Demografie și forța de muncă	20
5.1. Evoluția principalilor indicatori demografici.....	20
5.2. Populația la nivel de localitate	25
5.3. Participarea populației la activitatea economică.....	27
6. Piața forței de muncă.....	28
7. Economia.....	33
7.1. Indicatori macroeconomici	33
7.1.1. Produsul Intern Brut.....	33
7.1.2. Investițiile străine directe	35
7.1.3. Exporturi.....	35
7.2. Profil economic sectorial.....	36
7.2.1. Industrie și servicii.....	37
7.2.2. Agricultură.....	38
7.2.3. Turism	41
7.3. Indicatori privind mediul antreprenorial	43
7.3.1. Dinamica antreprenorială	43
7.3.2. Principalii indicatori economico-financiari	44

1. Informații generale

- 🗺️ **Așezare:** în partea centrală a României și în partea sud-estică a Regiunii Centru
- 🗺️ **Suprafață:** 3710 kmp (1,6 % din teritoriul țării), fiind considerat județ de mărime mică
- 🗺️ **Unități administrativ-teritoriale:** 5 orașe și municipii (reședința de județ este Sfântu Gheorghe), 40 comune și 122 sate
- 🗺️ **Relieful:** Dominat de zone montane, relieful este format din 3 unități majore: o coroană exterioară muntoasă mai înaltă (M-ții Nemira, M-ții Vrancei, M-ții Întorsurii), cu altitudini de peste 1.600 metri; în partea centrală o zonă depresionară - depresiunea plană a Brașovului (formată din Depr. Târgu Secuiesc, Depr. Sfântu Gheorghe), iar spre nord și vest o zonă montană cu altitudini mai reduse ce rareori depășesc 1200 metri (M-ții Baraolt și Bodoc). Altitudinea minimă: 468 m (baza de eroziune a pârâului Baraolt la Augustin), iar altitudinea maximă: 1777 m (Vârful Lăcăuți din M-ții Brețcului);
- 🗺️ **Clima:** temperat-continentală cu nuanțe climatice în funcție de particularitățile reliefului: climat umed și răcoros în zona montană și climat mai cald și uscat în zona de podiș și culoare depresionare
- 🗺️ **Numărul locuitorilor:** 199769 locuitori (1 ianuarie 2023); **Grad de urbanizare:** 45,9%; **Structura etnică:** români 23,0%, maghiari 71,8%, romi 5,1%, germani 0,04% (Recensământ 2021)
- 🗺️ **Orașe:** 2 municipii: Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc și 3 orașe: Baraolt, Covasna și Întorsura Buzăului
- 🗺️ **Resurse naturale:** cărbuni (lignit), ape minerale carbogazoase, clorurat-sodice, feruginoase, bicarbonatate, iodobromurate și sulfuroase, roci de construcție (andezit, diatomită, nisipuri, pietrișuri, gresii, argile), lemn
- 🗺️ **Economie:** PIB /locuitor: 17.280 euro PCS¹ (2021); **Structura:** servicii 57%, industrie 27,2%, construcții 6,2%, agricultura 9,6%
- 🗺️ **Utilizarea terenului:** arabil 22,4%, pășuni 16,4%, fânețe 11,1%, vii și livezi 0,2%, păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră 44,5%, ape, alte suprafețe 5,4% (2014).
- 🗺️ **Transport:** lungimea rețelei rutiere: 868 km (densitatea drumurilor: 23,4 km/100 kmp) lungimea rețelei feroviare: 114 km (2022)
- 🗺️ **Capacitatea de cazare turistică:** 5660 locuri de cazare în 162 unități cu funcțiuni de cazare turistică (2023); **Număr turiști cazați:** 171,9 mii persoane (2023)
- 🗺️ **Principalele forme de turism:** turism balnear, agroturism, turism montan, turism de agrement. **Obiective turistice:** stațiuni balneoclimaterice (Covasna, Balványos, Malnaș, Vâlcele), rezervații naturale (Mestecănișul de la Reci, Muntele Puciosu cu Peștera de sulf Turia), biserici fortificate (Bodoc), cetăți țărănești (Belin, Cernat), castele (Arcuș), conace (Mikes-Zabala, Kalnoky-Micloșoara).

---

¹ Paritatea de Cumpărare Standard (PCS) reprezintă moneda de referință stabilită la nivelul UE, fiind o unitate de valută convențională ce exclude influența diferențelor între nivelul prețurilor dintre țări, permițând astfel comparații internaționale.

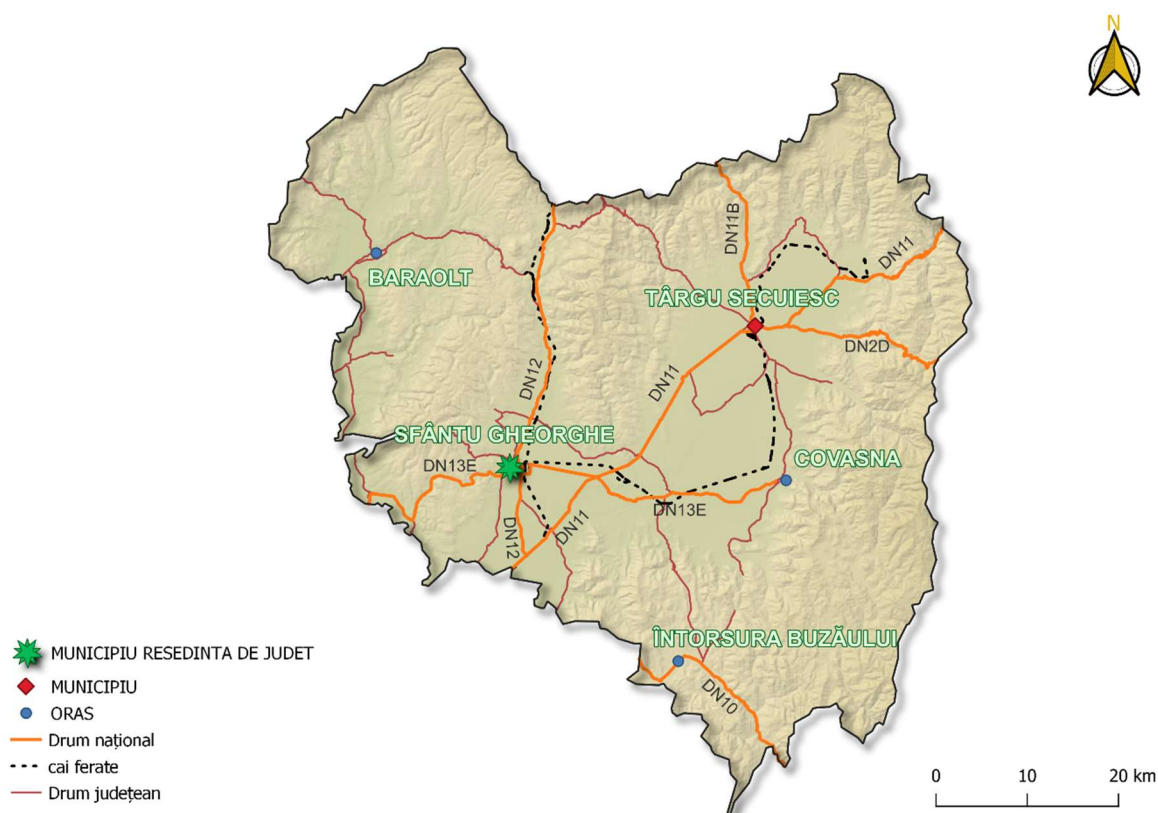
2. Infrastructura de transport

2.1. Infrastructura principală de transport

Infrastructura principală de transport se compune din rețeaua rutieră principală (formată din 303 km de drumuri naționale) și din rețeaua feroviară națională care, pe teritoriul județului, însumează 114 km.

Rețeaua rutieră principală asigură legătura județului Covasna cu județele învecinate, Capitala și cu rețeaua europeană de transport, facilitând deplasarea unui număr mare de persoane și a unui volum de mărfuri în creștere rapidă. Infrastructura secundară de transport este formată din 267 km de drumuri județene și 298 km de drumuri comunale care asigură transportul în interiorul județului.

Deși nu dispune de un aeroport propriu, județul Covasna este deservit de două aeroporturi aflate pe o rază de 180 km, la maxim 3 ore, în municipiile Târgu Mureș și Sibiu.

a. Infrastructura rutieră

- **Drumuri de importanță europeană:**

- **E578 (DN12):** cale secundară a transporturilor rutiere din Europa, aflată în totalitate pe teritoriul României, asigurând legătura dintre drumurile europene: E58, E60 și

E574. Sectorul de drum european din județul Covasna asigură legătura între orașele: Reghin, Gheorgheni, Miercurea Ciuc și Sfântu Gheorghe.

- **E574** (DN11): cale secundară a transporturilor rutiere din Europa, aflată în totalitate pe teritoriul României, sectorul de drum european din județul Covasna asigură legătura între orașele: Craiova, Pitești, Brașov, Târgu Secuiesc, Onești, Bacău.

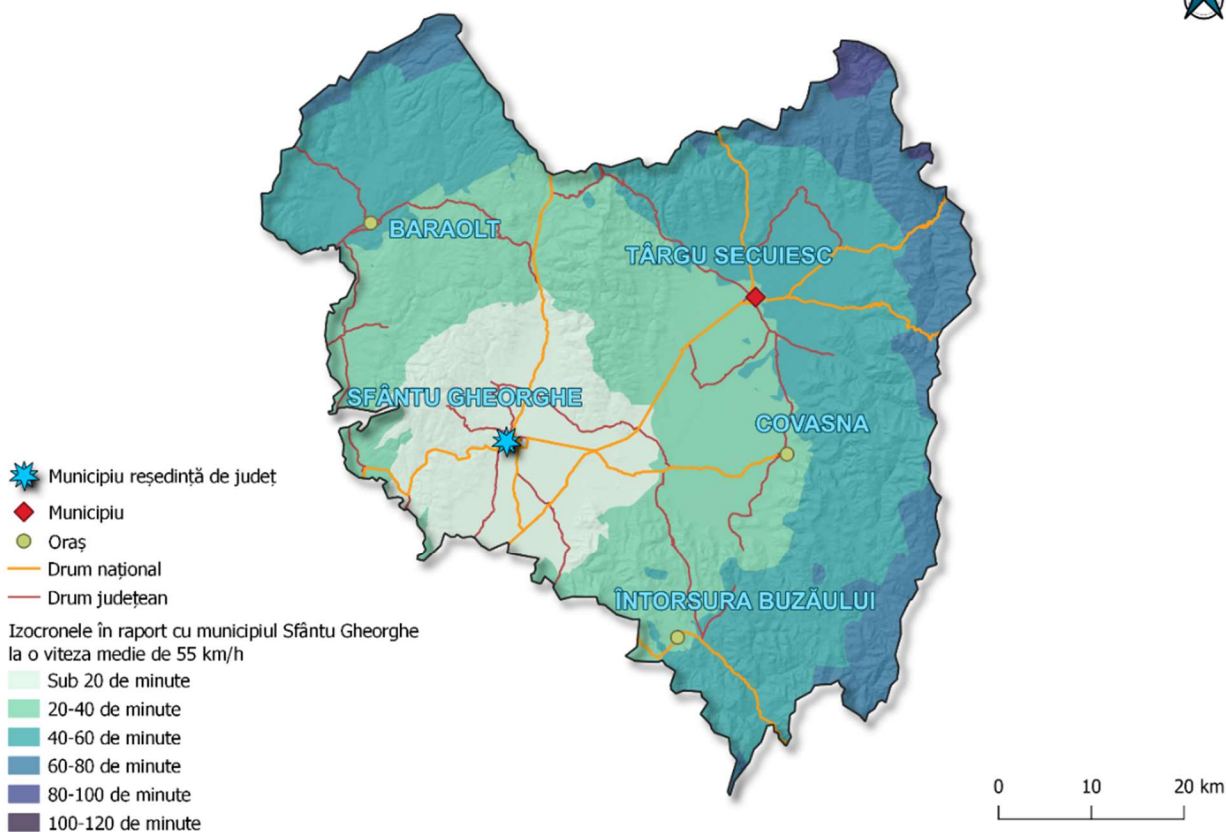
- **Drumuri de importanță națională și județeană:**

- **DN2D:** drum național ce asigură legătura dintre Târgu Secuiesc și Focșani (jud. Vrancea), traversând Munții Vrancei pe valea Putnei
- **DN10:** drum național ce leagă orașele Brașov, Întorsura Buzăului și Buzău, traversând Carpații de Curbură prin Pasul Buzău
- **DN11B:** drum național secundar ce asigură legătura dintre orașul Târgu Secuiesc și localitățile din partea de nord a județului Covasna, ajungând până în județul Harghita (Cozmeni)
- **DN13E:** drum național ce asigură legătura dintre localități din județul Brașov (Feldioara, municipiul Brașov) și Întorsura Buzăului, Sfântu Gheorghe și Covasna

- **Drumuri județene cu rol de drum național, asigurând legătura pentru orașele și localitățile turistice care nu sunt intersectate de o șosea națională:**

- **DJ122:** leagă orașul Baraolt de DN12
- **DJ113A:** leagă DN11C și Lacul Sfânta Ana.

Izocronele rutiere în raport cu reședința de județ

Municipiul Târgu Secuiesc și orașele Covasna și Întorsura Buzăului se află în interiorul izocroniei de 20-40 de minute față de municipiul Sfântu Gheorghe, iar orașul Baraolt se află în zona acoperită de izocrona de 40-60 de minute. Majoritatea localităților se află la maxim o oră de la reședința de județ.

b. Infrastructura feroviară

- **Căi ferate principale (magistrale feroviare)**
  - magistrala 400 (București - Brașov- Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc - Ciceu - Deda - Dej - Baia Mare - Satu Mare - Halmeu)
- **Căi ferate secundare**
  - Brețcu - Covasna - Sfântu Gheorghe - Brașov (jud. Brașov)
  - Întorsura Buzăului - Brașov (jud. Brașov)

Distanțele rutiere față de principalele puncte de interes national

- **Distanța dintre Sfântu Gheorghe, capitală și orașele de importanță regională:**
  - Sfântu Gheorghe - București: 198 km
  - Sfântu Gheorghe - Târgu Mureș (nord-vest): 175 km
  - Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc (nord): 70 km
  - Sfântu Gheorghe - Bacău (nord-est): 157 km
  - Sfântu Gheorghe - Sibiu (vest): 161 km
  - Sfântu Gheorghe - Brașov (sud-vest): 32 km
  - Sfântu Gheorghe - Buzău (sud-est): 163 km
- **Distanța de Sfântu Gheorghe la cele mai apropiate aeroporturi:**
  - Sfântu Gheorghe - Aeroportul Internațional Sibiu: 163 km
  - Sfântu Gheorghe - Aeroportul Internațional Târgu Mureș: 181 km
  - Sfântu Gheorghe - Aeroportul Internațional Cluj Napoca: 283 km

2.2. Indicatori statistici privind infrastructura județeană de transport

Lungimea totală a drumurilor publice din județul Covasna era în 2022 de **868 km**, dintre care **660 km sunt modernizați** (76%), iar 20 km cu IUR (îmbrăcăminte ușoară rutieră). Densitatea drumurilor publice este de 23,4 km/100 km², sub media națională (36,2 km/100 km²).

Lungimea totală a drumurilor naționale era în 2022 de 303 km, dintre care 97,7% modernizate, fiind peste valoarea națională (95,4%). Drumurile județene însumează 267 km (87,6% modernizate), iar cele comunale 298 km (43,6% modernizate).

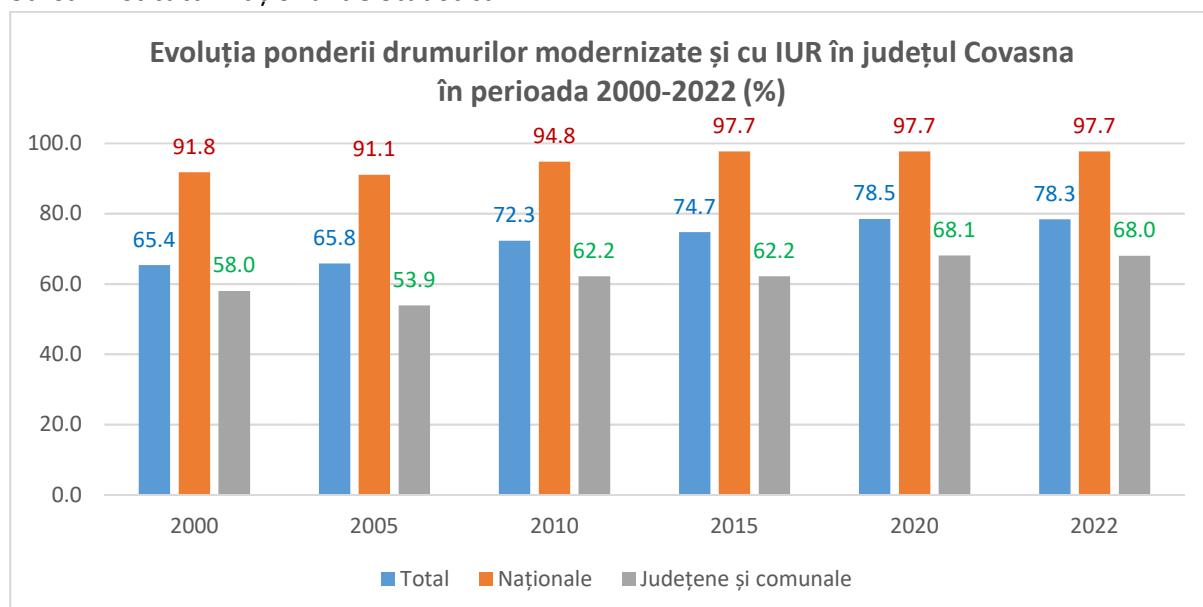
Lungimea totală a căilor ferate era în 2022 de 114 de km, dintre care 35,1% electrificată, pondere sub cea la nivel național (38,0%) și regional (45,1%).

Tabel 2.1. Indicatori statistici privind modernizarea infrastructurii județene de transport la nivelul județului Covasna

Km

Ani	Drumuri publice Total	din care:		Drumuri naționale	din care:		Drumuri județene și comunale	din care:	
		Modernizate	IUR		Modernizate	Cu IUR		Modernizate	Cu IUR
					Total			Modernizate	Cu IUR
2000	835	217	329	183	165	3	652	52	326
2005	839	295	257	269	243	2	570	52	255
2010	870	352	277	270	254	2	600	98	275
2015	862	504	140	304	297	0	558	207	140
2020	868	642	39	304	297	0	564	345	39
2022	868	660	20	303	296	0	565	364	20

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig.2.3

Tabel 2.2. Infrastructura feroviară la nivelul județului Covasna

km

Ani	Căi ferate (km)	
	Total	Electrificată
2005	116	44
2010	116	44
2015	116	44
2020	116	44
2022	114	40

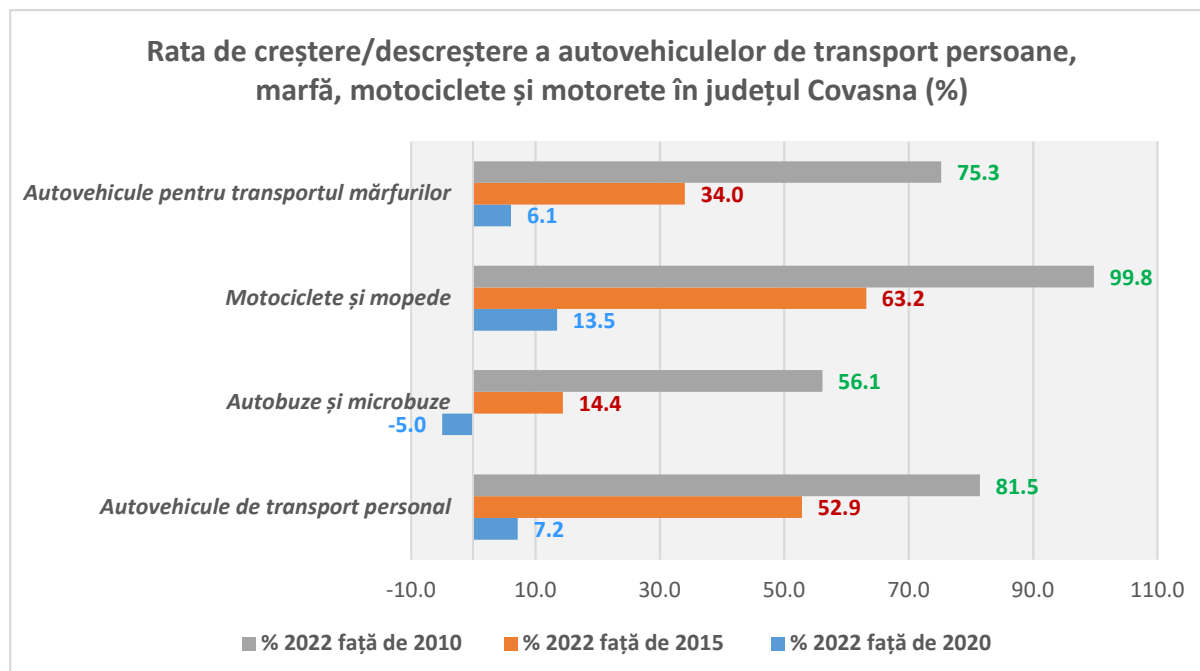
Sursa: Institutul Național de Statistică

2.3. Evoluția numerică a mijloacelor de transport rutier

Tabel 2.3 Evoluția numerică a mijloacelor de transport rutier a autovehiculelor de transport persoane, marfă, motocicletele și motorete în perioada 2010-2022

Covasna	2010	2015	2020	2022	Rata de creștere/d escreștere în 2022 față de 2020 (%)	Rata de creștere/d escreștere în 2022 față de 2015 (%)	Rata de creștere/d escreștere în 2022 față de 2010 (%)
Autovehicule de transport personal	41806	49628	70788	75864	7.2	52.9	81.5
Autobuze și microbuze	269	367	442	420	-5.0	14.4	56.1
Motociclete și moped	1400	1714	2465	2797	13.5	63.2	99.8
Autovehicule pentru transportul mărfurilor	7316	9566	12086	12823	6.1	34.0	75.3

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică

Fig.2.4

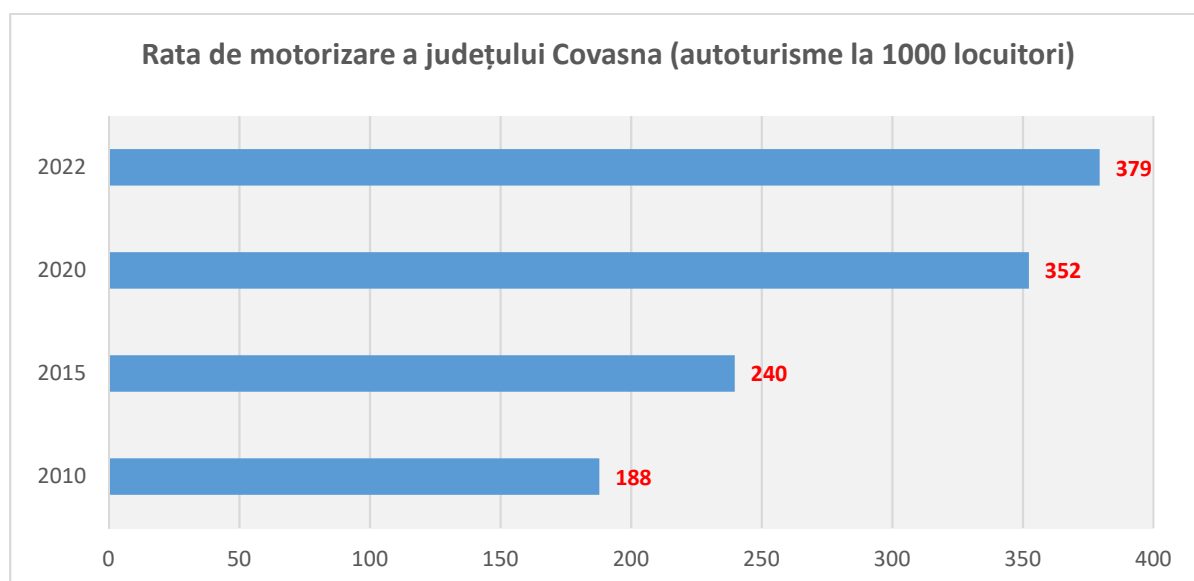
În perioada 2010-2022 numărul tuturor autovehiculelor a crescut semnificativ:

- Autovehiculele de transport personal au crescut cu 81,5%, de la 41806 în anul 2010 la 75864 în anul 2022.

- Motocicletele și mopedele au crescut cu 99,8%, de la 1400 unități înmatriculate în anul 2010 la 2797 în anul 2022.
- Autovehiculele de transport mărfuri au crescut cu 75,3%, de la 7316 în anul 2010, la 12823 în anul 2022.
- Autobuzele și microbuzele au crescut cu 56,1%, de la 269 în anul 2010, la 420 în anul 2022.
- Rata de creștere înregistrată în județul Covasna la categoriile de autovehicule menționate mai sus este sub rata națională, cu excepția autobuzelor și microbuzelor.

Rata de motorizare a județului Covasna a crescut semnificativ ajungând în 2022 la 379 autoturisme la 1000 locuitori, însă sub valoarea națională (413 autoturisme la 1000 locuitori), fiind de 2 ori mai mare față de în urmă cu un deceniu.

Fig.2.5

Creșterea puternică a numărului de vehicule rutiere de pasageri și de mărfuri într-un interval de timp relativ scurt a determinat dublarea volumului traficului de persoane și mărfuri și, în consecință utilizarea mult mai intensă a rețelei județene de drumuri.

3. Infrastructura principală tehnico-edilitară

- **Evoluția lungimii străzilor orășenești modernizate**

Lungimea **străzilor orășenești** din județul Covasna era în 2022 de 334 km, mai extinsă cu 43% față de 2005 și similară față de 2000. Lungimea **străzilor orășenești modernizate** din județul Covasna era în 2022 de 209 km, mai mare cu 61% față de 2005 și cu 67% față de 2000. În 2022 63% din străzile orășenești erau modernizate comparativ cu în urmă cu aproximativ două decenii unde 54% erau modernizate.

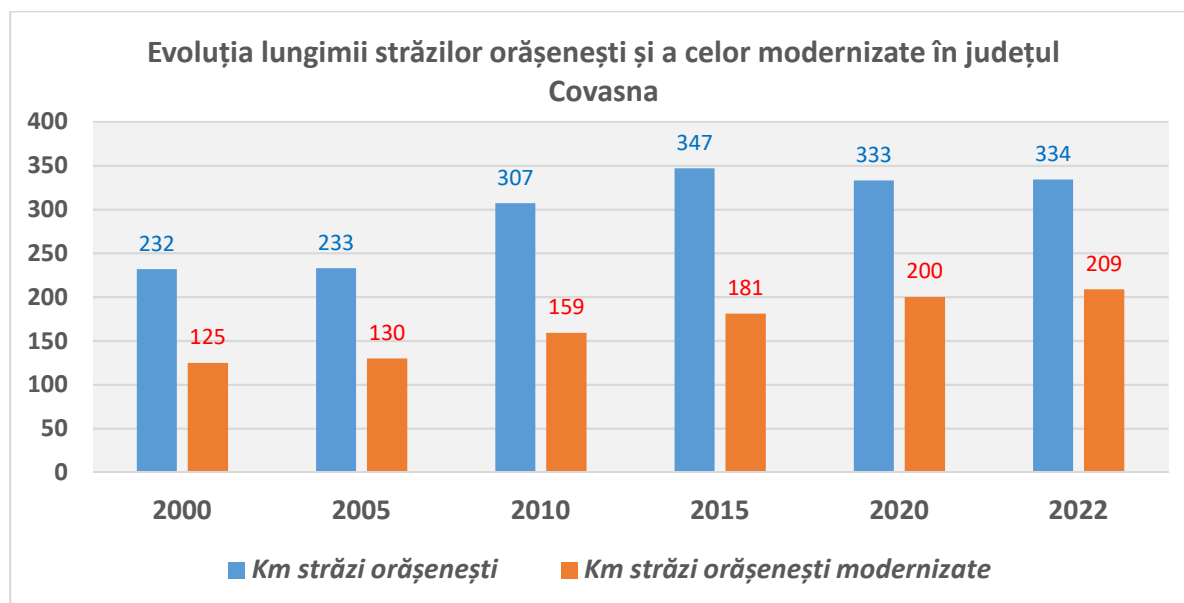

Fig. 3.1

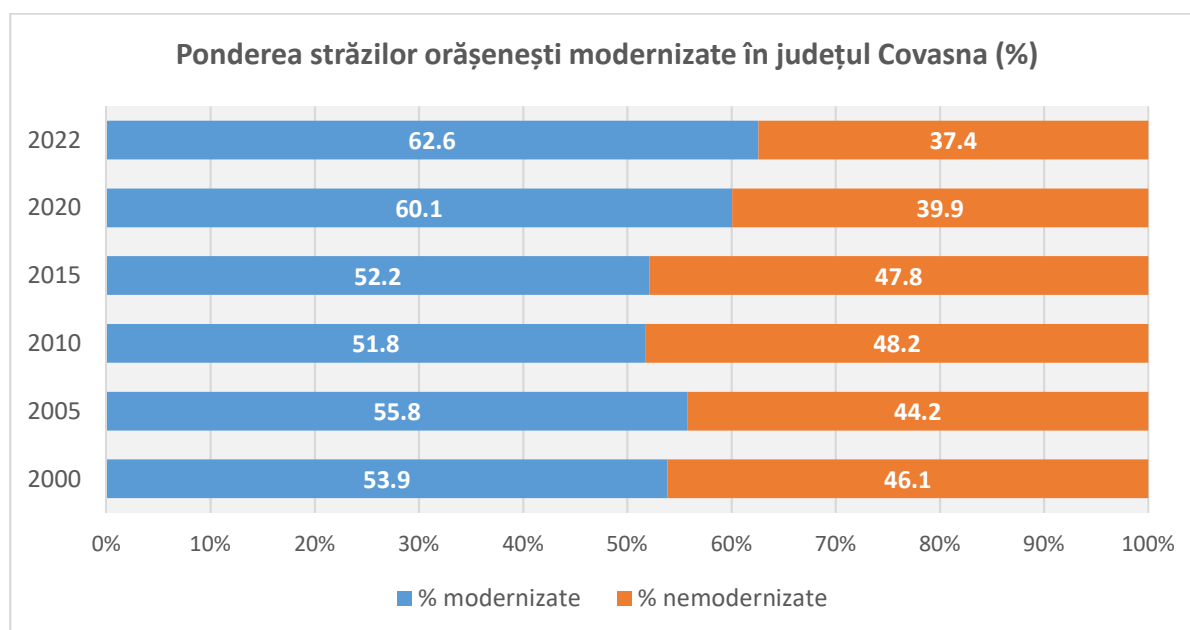

Fig. 3.2

- **Infrastructura de utilități publice**

Rețeaua de distribuție a apei potabile la nivelul județului Covasna avea în 2022 o lungime de 914,1 km. În ultimele două decenii aceasta s-a extins semnificativ, fiind în 2022 de 1,7 ori mai mare față de 2010, de 2,5 ori mai mare față de 2005 și de 2,8 ori mai mare față de 2000.

În prezent, o treime din rețeaua de apă potabilă din județ este în mediul urban comparativ cu în urmă cu peste două decenii când era peste jumătate (59% în 2000, 54% în 2005, 37% în 2020, 34% în 2022), ceea ce evidențiază extinderea semnificativă a acesteia în mediul rural.

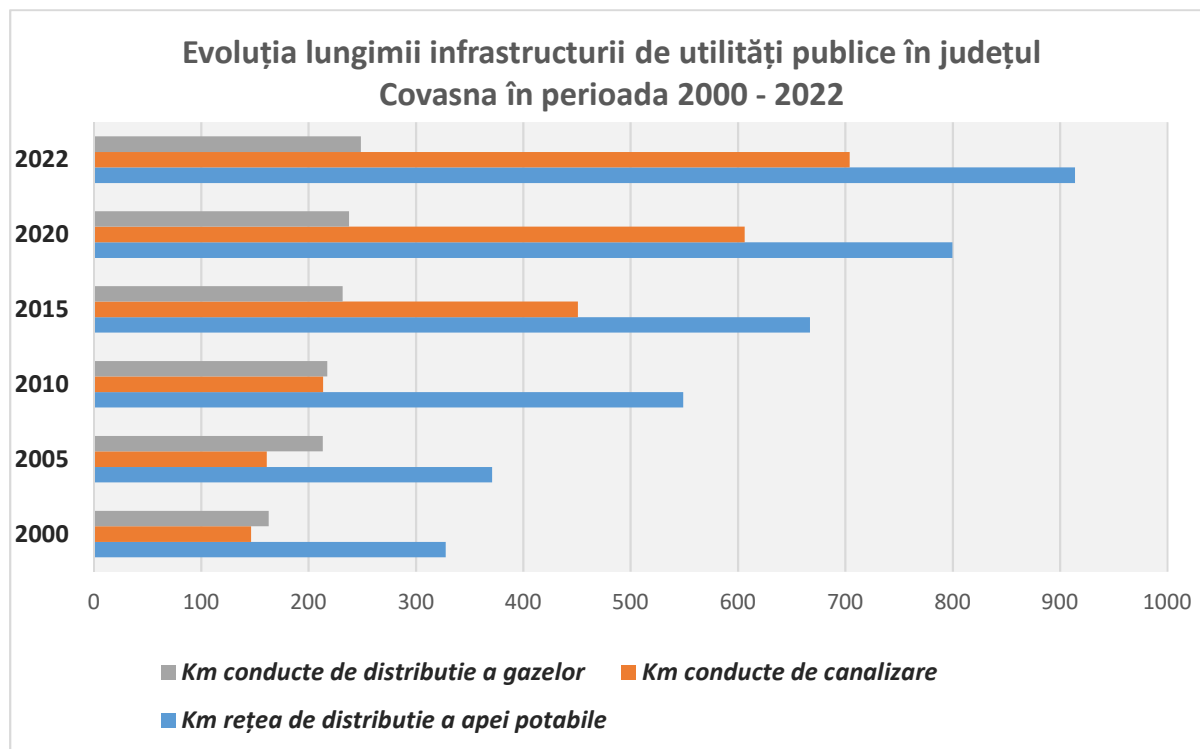
În 2022 din total 45 UAT-uri din județ 36 UAT-uri aveau rețea de distribuție a apei (80%), comparativ cu 17 UAT-uri în 2000, 23 UAT-uri în 2005 și 31 UAT-uri în 2015.

În ce privește **rețeaua de canalizare** în 2022 lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din județul Covasna era de 704 km, fiind de 4,8 ori mai mare față de 2000, de 3,3 ori mai mare față de 2010 și de 1,6 ori mai mare față de 2015.

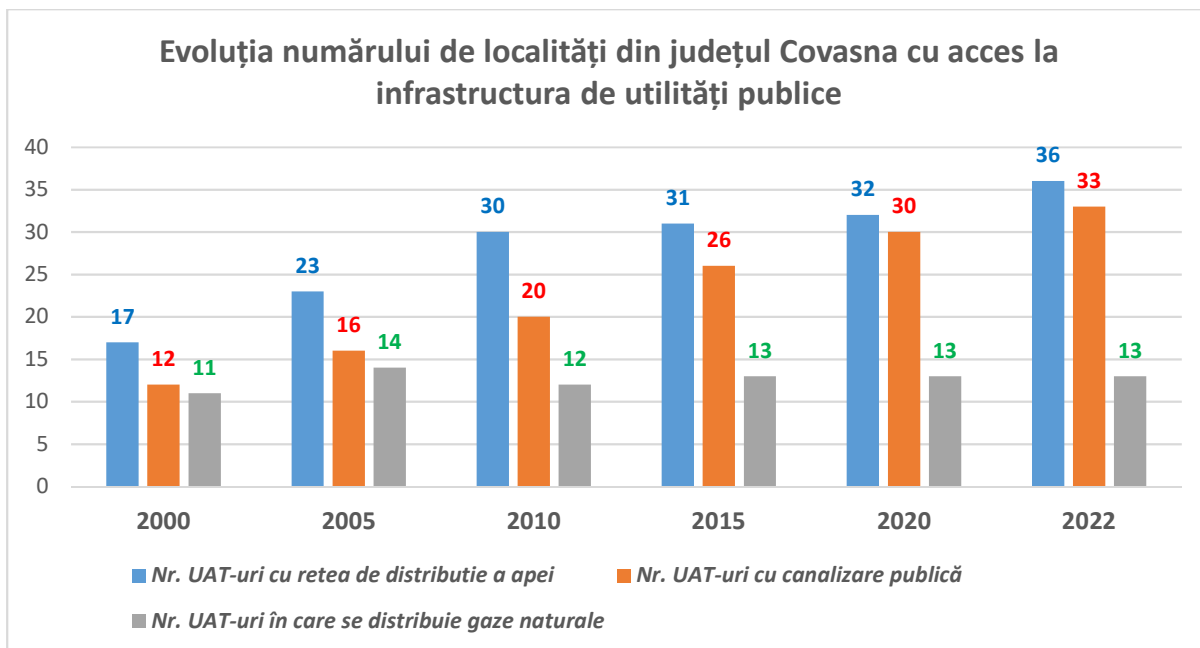
În 2022 din total 45 UAT-uri din județ 33 UAT-uri aveau rețea de canalizare (73%), comparativ 12 UAT-uri în 2000 (5 UAT-uri reprezentând mediul urban), 16 UAT-uri în 2005 și 26 UAT-uri în 2015.

Lungimea totală a conductelor de **distribuție a gazelor** din județul Covasna era în 2022 de 248,9 km, fiind de 1,2 ori mai mare față de 2005 și de 1,5 ori mai mare față de 2000.

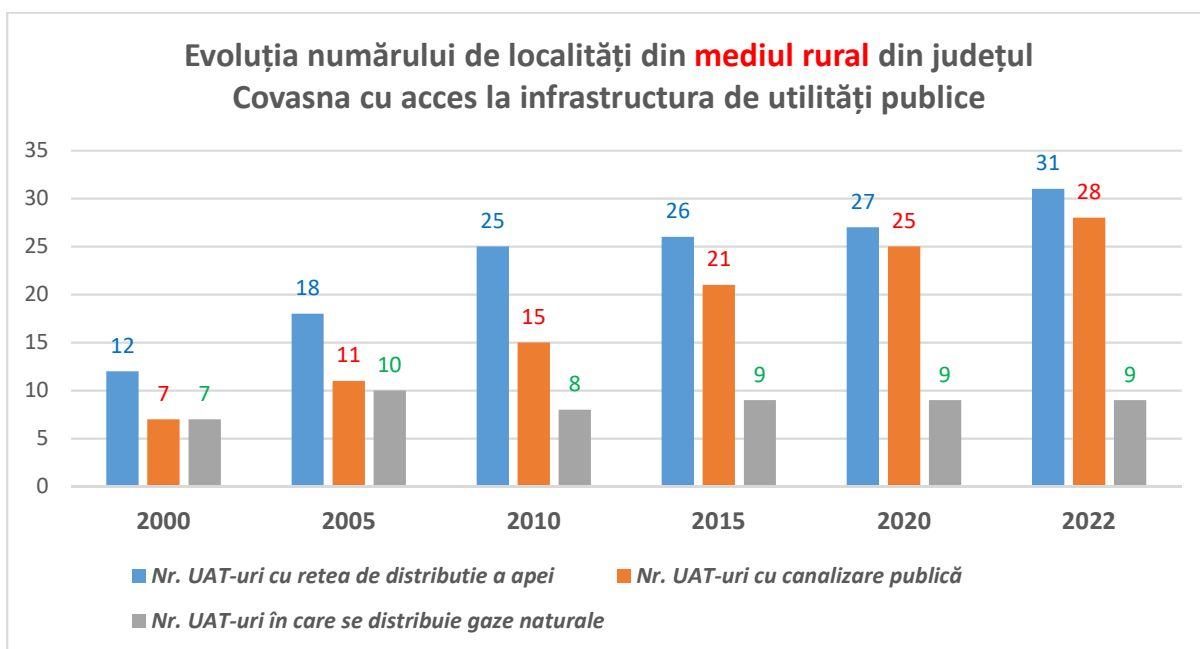
În 2022 din total 45 UAT-uri din județ 13 UAT-uri aveau rețea de distribuție a gazelor (29%), comparativ 11 UAT-uri în 2000 (5 UAT-uri fiind din mediul urban), 12 UAT-uri în 2010 și 13 UAT-uri în 2015.

Fig. 3.3

Fig. 3.4

Fig. 3.5

Situația UAT-urilor din județul Covasna după accesul la rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă în anul 2022

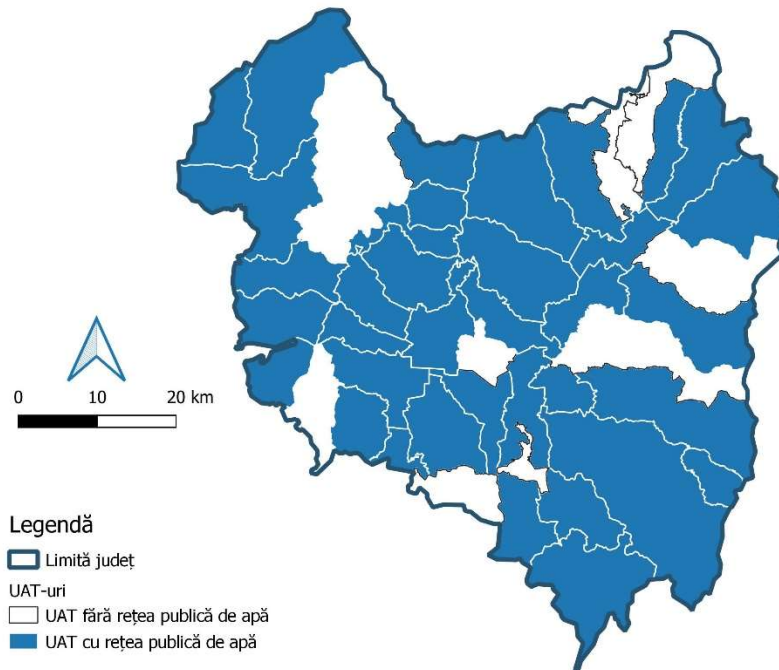

Fig. 3.6

Situația UAT-urilor din județul Covasna după accesul la rețeaua publică de canalizare în anul 2022

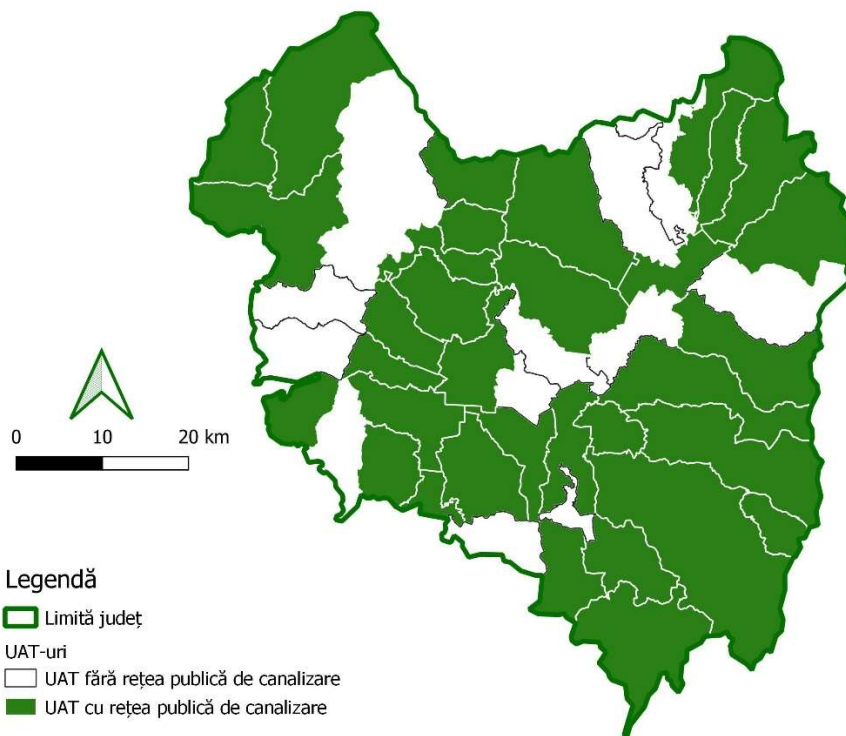

Fig. 3.7

Situația UAT-urilor din județul Covasna după accesul la rețeaua publică de alimentare cu gaze naturale în anul 2022

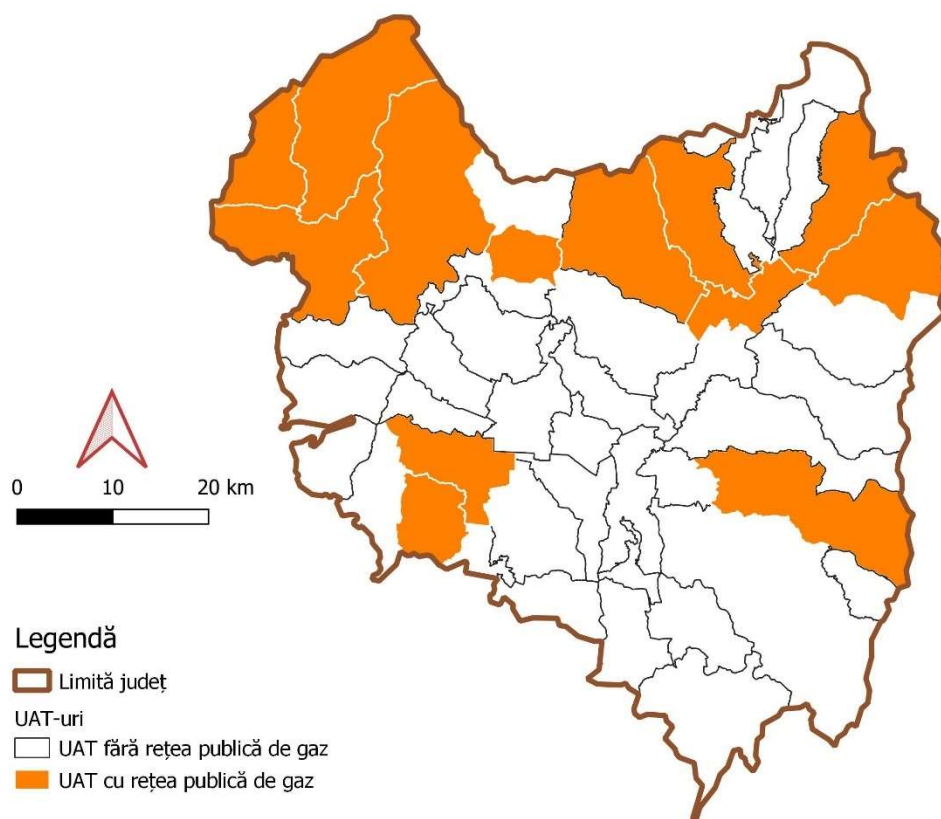

Fig. 3.8

4. Infrastructura educațională și de sănătate

4.1. Infrastructura educațională

Potrivit datelor aferente anului 2022, în județul Covasna accesul la educație se realizează prin intermediul celor 80 de unități de învățământ dintre care: 2 unități de învățământ antepreșcolar, 7 unități de învățământ preșcolar și 71 de unități de învățământ preuniversitar. Dintre cele 71 de unități din învățământul preuniversitar care sunt școli pentru învățământul de zi, seral și cu frecvență redusă 53 sunt școli pentru învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), 17 sunt licee, iar o școală este postliceală.

Menționăm că cele două unități din învățământul antepreșcolar sunt în municipiul Sfântu Gheorghe, iar cele din învățământul preșcolar sunt în mediul urban din județ, cu excepția orașului Întorsura Buzăului. Din cele 53 de școli din învățământul primar și gimnazial 77% sunt în mediul rural. Învățământul liceal este doar în mediul urban, iar școala postliceală este în municipiul Târgu Secuiesc.

Evoluția populației școlare a județului Covasna în perioada 2000 – 2022

Populația școlară pe toate nivelurile de educație (antepreșcolar, preșcolar, preuniversitar și universitar) era în 2022 în județul Covasna de 32.730 persoane. În ultimele două decenii, evoluția populației școlare a înregistrat o scădere, în primul rând ca urmare a fenomenelor demografice. Se observă o diminuare a populației școlare cu 20% în 2022 față de 2005 și cu 26% în 2022 față de 2000.

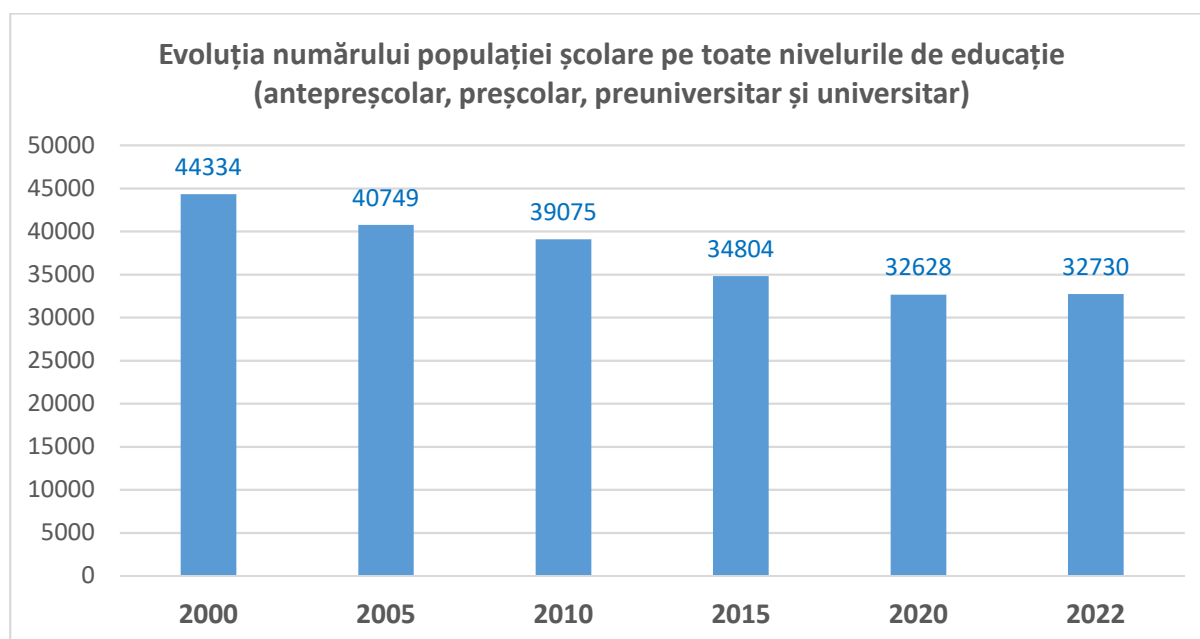
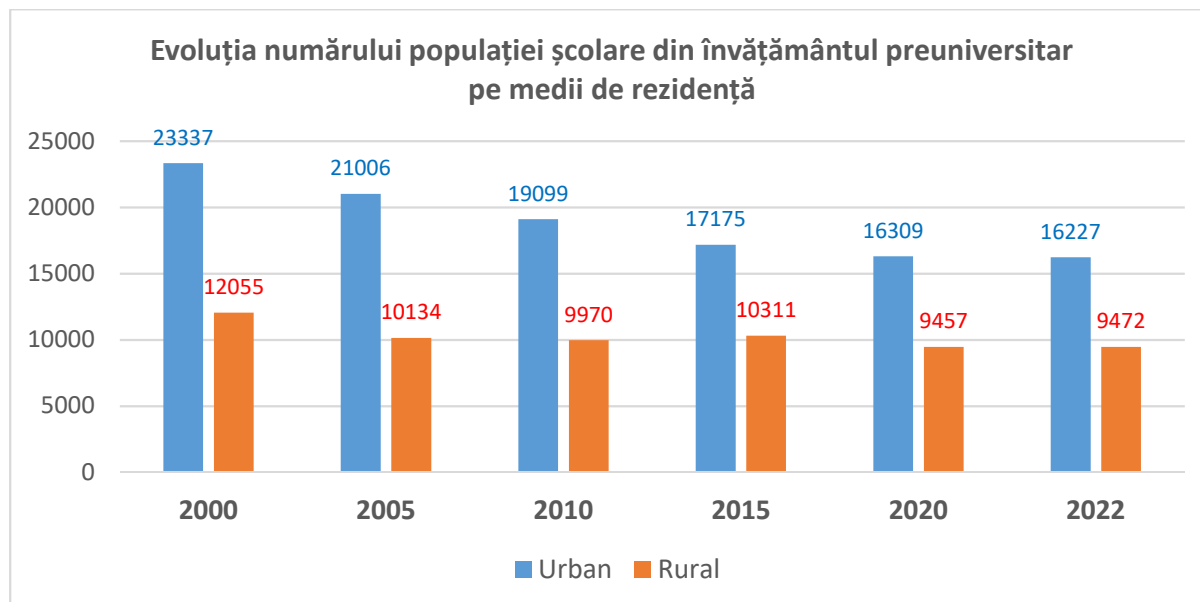

Fig. 4.1

Populația școlară din învățământul preuniversitar era în 2022 de 25.699 persoane dintre care 63% în mediul urban și 37% în mediul rural. În ultimele două decenii se observă o diminuare a populației școlare din învățământul preuniversitar cu 27% în 2022 față de 2000 (-30% în mediul urban și -21% în mediul rural) și cu 17% în 2022 față de 2005 (-23% în mediul urban și -7% în mediul rural).

Fig. 4.2

În ce privește **învățământul universitar**, în județul Covasna funcționează Extensia Universitară din Sfântu Gheorghe a Universității "Babeș Bolyai" din Cluj Napoca. În cadrul Facultății de Știința și Ingineria Mediului există specializarea "Știința Mediului", cu studiu de nivel licență, care pregătesc ingineri cu specializarea "Ingineria sistemelor biotehnice și ecologice". În cadrul Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării există specializarea "Administrație publică" în domeniul Științei Administrative cu studiu de nivel licență. De asemenea, Departamentul Administrarea Afacerilor care funcționează în cadrul Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, oferă două specializări, nivel licență, "Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor" și "Economia firmei" și o specializare nivel masterat "Managementul Dezvoltării Afacerilor".

În județul Covasna erau înscriși 312 de studenți în 2022, cu 19% mai puțin față de 2015. În 2021 au absolvit cu diplomă 102 persoane, dintre care 76 absolvenți cu diplomă de licență (74,5%).

Evoluția **gradului de cuprindere pe niveluri de educație**² la nivelul județului Covasna în ultimii ani evidențiază o creștere în cazul învățământului primar și o scădere în învățământul secundar (atât cel gimnazial cât și cel liceal și profesional). Menționăm că valorile mici ale ratei de cuprindere în învățământul universitar se datorează faptului că cea mai mare parte a populației din grupa de vârstă 19-23 de ani care optează pentru a urma o facultate se îndreaptă

² Rata brută de cuprindere într-un anumit nivel de educație reprezintă raportul procentual dintre populația școlară aferentă nivelului respectiv și din totalul populației cu vârstă specifică nivelului de educație respectiv

în special spre orașele cu tradiție universitară (ex. Târgu Mureș, Sibiu, Cluj Napoca, București, Timișoara, Iași, etc.)

Tabel 4.1 Rata de cuprindere în învățământ, pe niveluri de educație

COVASNA	2015	2020	2022
Învățământul primar	90.8	95.6	93.7
Învățământul gimnazial	91.0	81.3	84.8
Învățământul liceal și profesional	71.9	71.1	66.0
Învățământul postliceal și universitar	8.1	5.9	5.7

Sursa: Institutul Național de Statistică

4.2. Capacități de cercetare

Dezvoltarea sectorului cercetare - dezvoltare - inovare este unul dintre factorii care poate potența competitivitatea la nivelul județului Covasna. Întărirea legăturii dintre mediul economic și cel de afaceri atrage dezvoltarea mai puternică a economiei bazate pe cunoaștere, propulsează activitatea clusterelor industriale și a celor bazate pe cercetare, accelerând activitățile inovative și procesul de transfer tehnologic.

Numărul salariaților din domeniul cercetării a suferit variații în ultimele două decenii. În 2022 erau 75 de salariați în cercetare (dintre care 31% cercetători), cu 3% mai mult față de 2015 și cu 10% mai mult față de 2005.

Fondurile cheltuite pentru cercetare au crescut semnificativ, de 2,5 ori în 2022 față de 2005, însă în 2022 față de anul anterior cheltuielile din activitatea de cercetare s-au înjumătățit, iar în 2022 față de în urmă cu 2 ani acestea s-au diminuat de 4,4 ori.

Tabel 4.2 Personalul din domeniul cercetării și cheltuielile din activitatea de cercetare-dezvoltare

COVASNA	2005	2010	2015	2022
Număr de salariați în cercetare	68	42	73	75
Număr cercetători	24	18	35	23

Salariați în cercetare la 10.000 persoane ocupate civile	8	5.2	8.8	9.7
Cheltuieli din activitatea de cercetare-dezvoltare (mii lei)	3628	3345	3541	9013

Sursa: Institutul Național de Statistică

Institute și centre de cercetare

- Stațiunea de Cercetare – Dezvoltare pentru Cartof Târgu Secuiesc³
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Inginerie Electrică ICPECA – Incubatorul Tehnologic și de Afaceri ECOMAT ICPE-CA din Sfântu Gheorghe
- Centrul Medical Pro Vitam - Fundația Provitam, centrul de cercetare din Sfântu Gheorghe

4.3. Infrastructura de sănătate

Un indicator care se reflectă în calitatea capitalului uman este sănătatea populației și **accesul la infrastructura și serviciile de sănătate.**

Potrivit datelor statistice din anul 2022, asistența medicală spitalicească în județul Covasna este asigurată de 4 spitale. Asistența medicală primară se realizează prin intermediul a 88 cabinete medicale de familie, 2 dispensare medicale, 8 cabinete medicale școlare.

În 2022, asistența ambulatorie de specialitate se realiza prin 5 ambulatorii integrate spitalelor. De asemenea, era un centru medical de specialitate, 2 centre de sănătate mintală, un centru de dializă, 38 laboratoare medicale. În județul Covasna funcționau în 78 cabinete medicale de specialitate, 102 de cabinete stomatologice, 5 cabinete stomatologice școlare, 74 de farmacii și puncte farmaceutice, 33 de laboratoare de tehnică dentară.

În ultimele două decenii s-a observat o anumită dinamică prind infrastructura de sănătate din județul Covasna. Cabinetele medicale de familie s-au diminuat cu 23% în 2022 față de 2005, în schimb numărul de cabinete stomatologice a crescut 52%. În ce privește farmaciile, acestea au crescut cu 11% în 2022 față de 2015 și cu 92% în 2022 față de 2005.

Tabel 4.3 Indicatori principali privind personalul medical și infrastructura de sănătate

COVASNA	2000	2005	2010	2015	2022
Nr. paturi	2312	2029	1789	1820	1810
Nr. paturi la 1000 locuitori	10.0	9.1	8.0	8.8	9.0

³ S.C.D.C. Târgu Secuiesc funcționează în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” – București, <https://www.scdctargusecuiesc.ro/>

Nr. medici	367	350	378	456	453
Nr. medici la 100 000 locuitori	159	156	170	220	225
Personal sanitar mediu	1184	1126	1167	1272	1496
Personal sanitar mediu la 100 000 locuitori	514	503	525	613	743

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică

Numărul de paturi din spital, la nivelul județului Covasna, se ridică la 1810 în anul 2022 (9,1 paturi la 1000 de locuitori). În ultimul deceniu numărul de paturi din spital a crescut, cu 1,2% în 2022 față de 2010, însă a scăzut cu 22% în comparație cu ultimele două decenii (în 2022 față de 2000).

Personalul medico-sanitar din județul Covasna număra în 2022 un număr de 3143 persoane, dintre care: 436 medici (din care 21% sunt medici de familie, comparative cu 34% în 2000), 104 stomatologi, 136 de farmaciști, restul de 2315 fiind personal sanitar mediu sau auxiliar și 152 personal sanitar cu studii superioare.

În ultimele două decenii se observă o creștere a numărului de medici, acesta fiind mai mare cu 19% în 2022 față de 2000 și mai mare cu 15% în 2022 față de 2010. Numărul de medici stomatologi a crescut cu 65% în 2022 față de 2000 și 39% în 2022 față de 2010. De asemenea, personalul sanitar mediu a înregistrat o creștere cu 31% în ultimele două decenii. Cea mai mare creștere s-a înregistrat în ce privește numărul de farmaciști, acesta fiind cu 116% mai mare în 2022 față de 2000 și cu 51% în 2022 față de 2010.

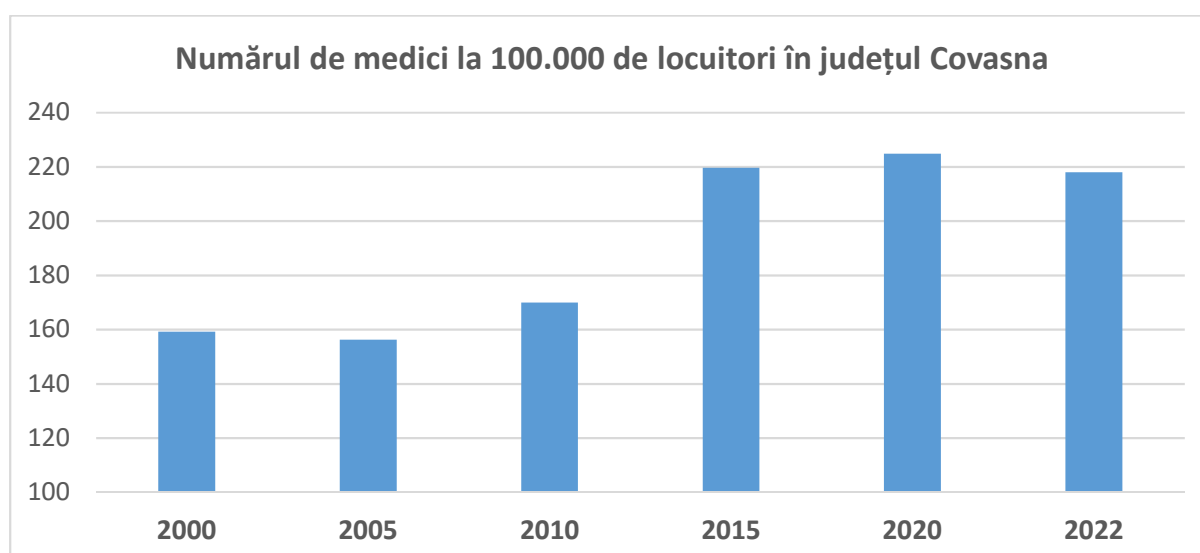
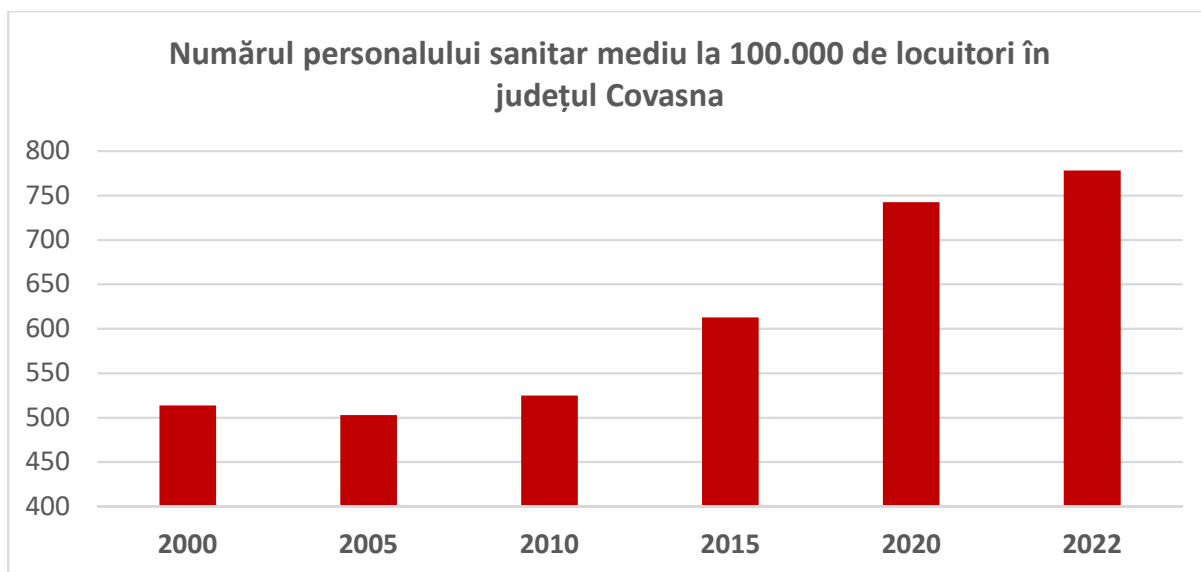

Fig. 4.3

Fig. 4.4

5. Demografie și forța de muncă

5.1. Evoluția principalilor indicatori demografici

Cu o **populație** totală de 199,8⁴ mii locuitori în 2023, județul Covasna se situează pe poziția 41 în rândul celor 42 județe ale României. Aproape o zecime din populația Regiunii Centru era în județul Covasna (8,8%), iar la nivel național ponderea populației județului Covasna era de 1%.

Densitatea populației județului Covasna este 53,8 locuitori/km² în 2023, fiind sub cea înregistrată la nivel național (79,9 locuitori/km² în 2023) și regional (66,9 locuitori/km² în 2023). La nivelul mediilor de rezidență, în 2023 în județul Covasna, 45,9% din populație era în mediul urban, iar 54,1% în mediul rural, procentele menținându-se în ultimul deceniu. În ultimele trei decenii se observă o ușoară scădere a ratei de urbanizare din județul Covasna (53,9% în 1990).

Tabel 5.1 Indicatori principali privind populația

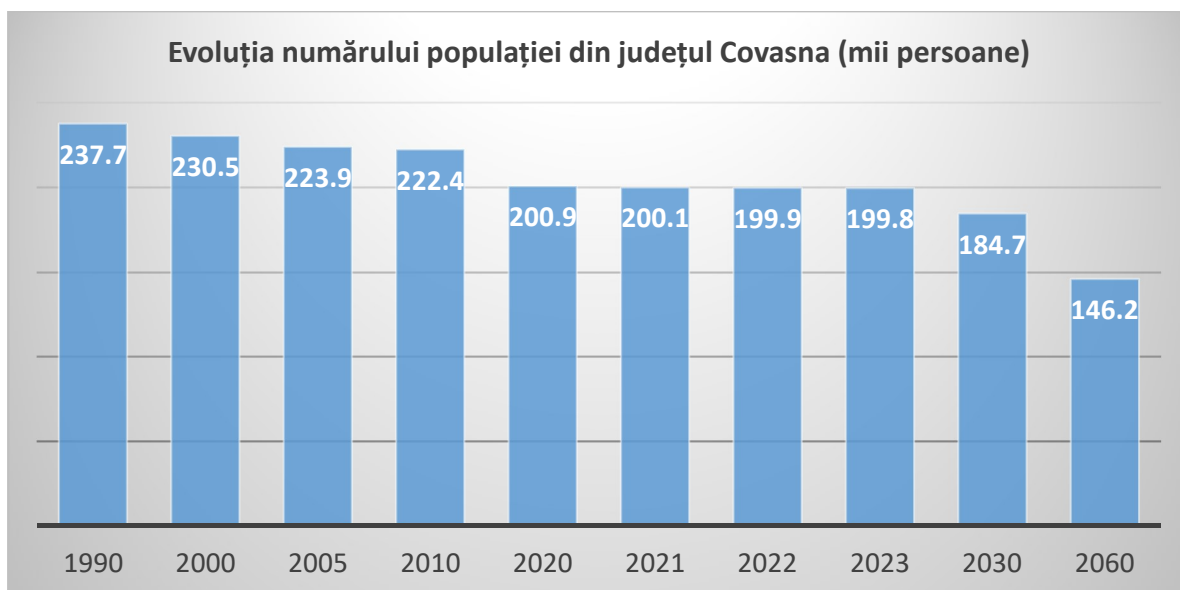
Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Populația totală	Mii persoane	223.9	207.0	199.9	227.3	19042.5	446735.3
Densitatea populației	Locuitori/km ²	60.3	55.8	53.9	66.7	79,9	108.9
Ponderea populației din mediul urban	%	50.4	47.4	46.0	56.0	52.3	

Sursa: Institutul Național de Statistică, EUROSTAT

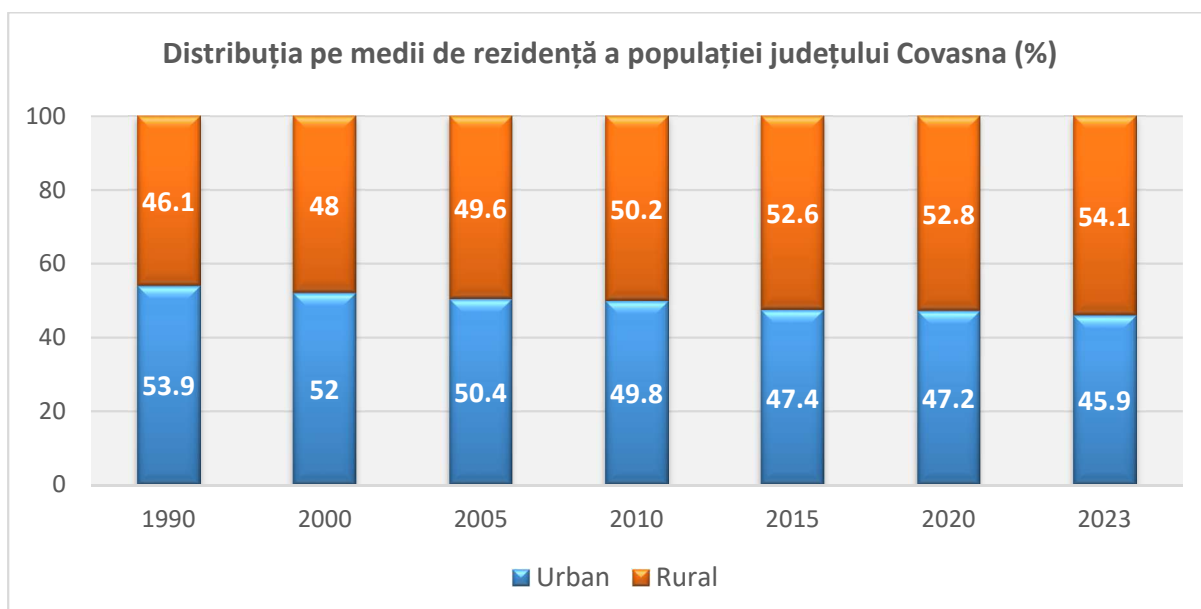
În ultimele două decenii, populația județului Covasna s-a redus cu 30,7 mii persoane (-13,3%, în 2023 față de 2000), iar în ultimele trei decenii populația județului s-a redus cu 37,9 mii persoane (-16%), înregistrând un ritm moderat de declin demografic. Potrivit prognozelor demografice din cadrul Institutului Național de Statistică, județul Covasna ar mai putea pierde 8,2% din populația actuală până în 2030 și 36,6% până în 2060.

La baza acestei evoluții au stat atât scăderea natalității cât și procesul migrațional (migrația internă și externă).

⁴ Populația rezidentă la 1 ianuarie 2023 era la nivelul județului Covasna de 199.769 de persoane

Fig. 5.1

Fig. 5.2

Evoluția **structurii pe grupe de vârstă** pune în evidență un accentuat proces de îmbătrânire demografică, ponderea vârstnicilor mărindu-se de la 10,3% în 1990 la 18,8% în anul 2023, prognoza pentru 2060 fiind de 27,4%. În schimb, ponderea tinerilor a scăzut de la 25,8% în 1990 la 17,0% în 2023, prognoza la orizontul 2060 fiind de 14,7%. Structura populației la nivel de medii de rezidență din prezent, relevă o pondere mai mică a populației tinere în mediul urban comparativ cu cea din mediul rural (15,2% comparativ cu 18,6% în 2023) și o pondere mai mare a populației în vârstă (21,0% comparativ cu 17,0% în 2023).

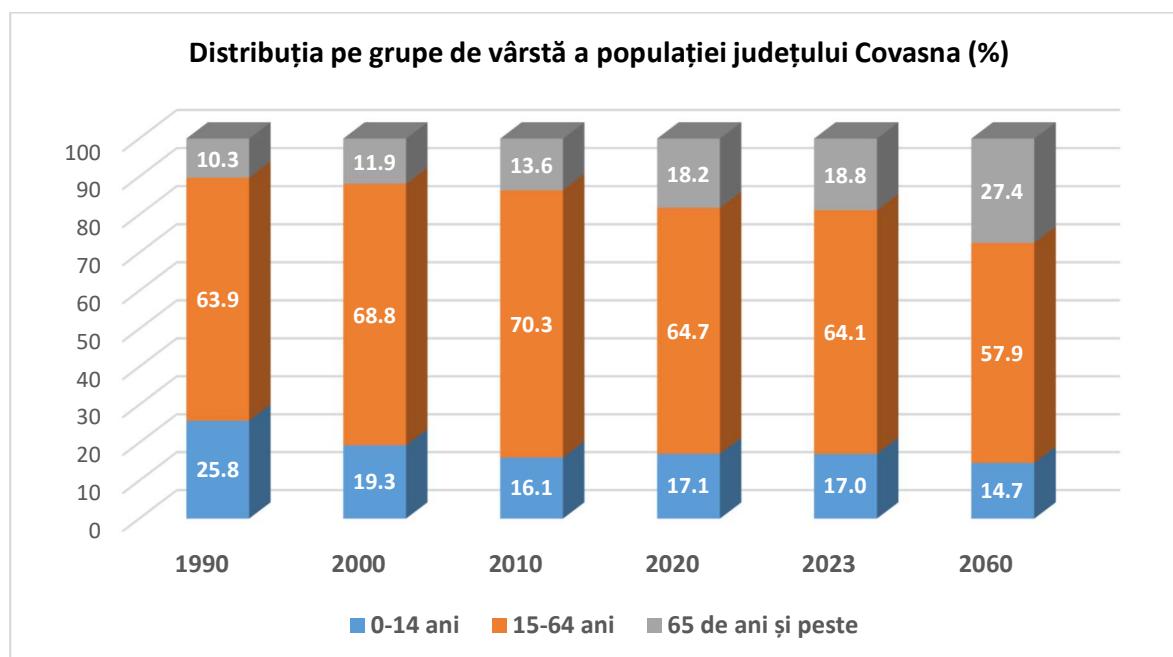
Ca urmare a scăderii ponderii populației tinere (0-14 ani), **raportul de dependență demografică** s-a redus în perioada 1990-2010 de la 56,5% la 42,2%, însă în următorul deceniu se observă o creștere, ajungând în 2023 la 56,0%. Ca urmare a creșterii ponderii populației vârstnice se estimează că raportul de dependență demografică va ajunge în 2060 la 72,7%. Ca

efect al aceluiași modificări ale structurii pe vârste, **rata îmbătrânirii demografice** a crescut în ultimele trei decenii de la 399,2‰ în 1990 la 1104,9‰ în 2023, observându-se o triplare a valorii acestui indicator. Potrivit prognozelor demografice la orizontul anului 2060 rata îmbătrânirii demografice ar putea ajunge, în varianta medie de prognoză, la 1867,4‰, fiind sub media națională (2302,3‰). Aceste valori plasează județul Covasna printre județele cu un ritm mediu de îmbătrânire demografică din România.

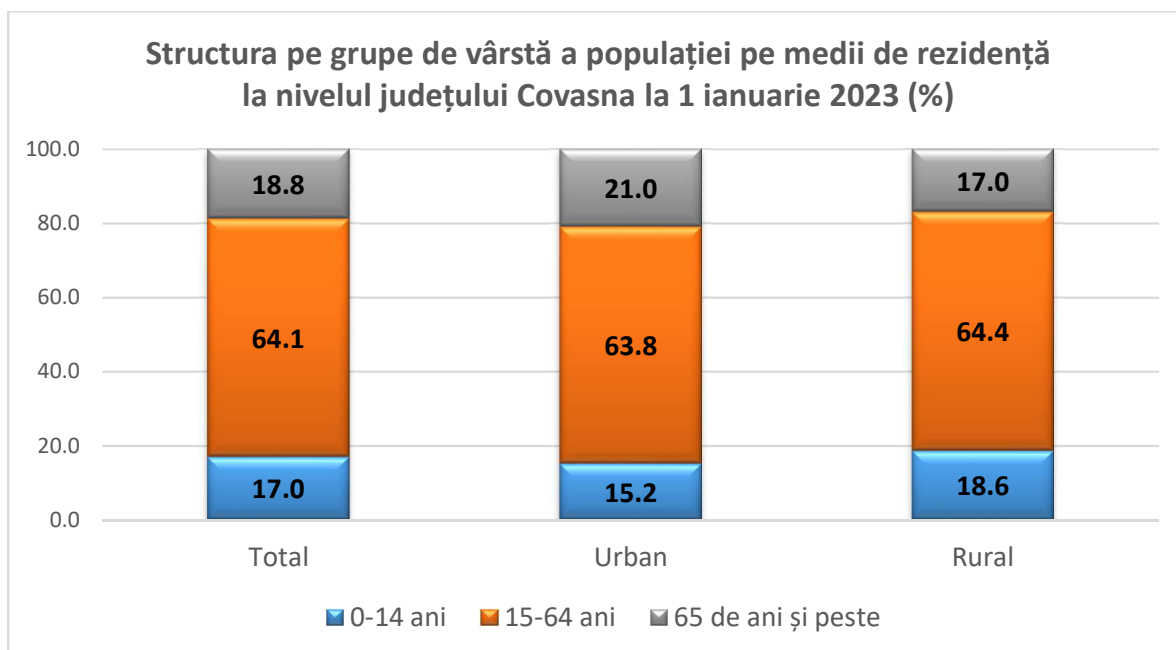
Tabel 5.2 Structura populației pe grupe de vârstă, raportul de dependență demografică și rata îmbătrânirii demografice

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Ponderea populației tinere (0-14 ani)	%	16.6	17.3	17.1	16.8	16.2	14.9
Ponderea populației adulte (15-64 ani)	%	70.4	66.7	64.2	63.4	64.3	63.8
Ponderea populației în vârstă (65 de ani și peste)	%	13.1	16.0	18.7	19.8	19.5	21.3
Raportul de dependență demografică	%	42.1	50.0	55.8	57.2	55.5	56.7
Rata îmbătrânirii demografice	‰	787.3	928.2	1096.8	1157.6	1199.8	1433.3

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Fig. 5.3

Fig. 5.4

La nivelul județului Covasna, **rata sporului natural** al populației a înregistrat o evoluție sinusoidală în ultimele trei decenii, valoarea pozitivă maximă fiind de 4,3‰ în 1990, iar valoarea negativă cea mai accentuată fiind de -5,8‰ în 2022, observându-se în ultimul deceniu doar valori negative. În 2022 rata sporului natural în județul Covasna era de -4,2‰, mai mare față de cea la nivel (-3,8‰) și ușor mai mică față de cea la național (-4,9‰). În 2022, în mediul urban valoarea sporului natural în județul Covasna era de -4,7‰, iar în mediul rural de -2,3‰.

Rata natalității a înregistrat o tendință de descreștere în ultimele trei decenii, de la 14,6‰ în 1990 ajungând în 2022 la 9,8‰ în județul Covasna (6,9‰ în mediul urban și 10,9‰ în mediul rural), fiind mai mare față de cea la nivel național (9,4‰) și similar cu cea la regional.

Rata mortalității a crescut vizibil în ultimele trei decenii, de la 10,3‰ în 1990 la 14‰ în 2022 (cea mai mare fiind în 2021 de 16,4‰). Rata mortalității la nivelul județului Covasna era în 2022 mai mare față de cea la nivel național (12,4‰) și regional (11,9‰). La nivel de medii de rezidență, rata mortalității în 2022 în județul Covasna era de 13,8‰ în mediul urban și 14,1‰ în mediul rural.

Tabel .5.3 Mișcarea naturală a populației

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Rata natalității	‰	12.3	10.5	9.8	9.8	9.4	8.7
Rata mortalității	‰	10.8	11.9	14	13.6	14.3	11.5
Rata sporului natural	‰	1.5	-1.4	-4.2	-3.8	-4.9	-2.8
Speranța de viață	Ani	71.9	75.43	74.14	74.74	74.28	80.7

Sursa: Institutul Național de Statistică, EUROSTAT

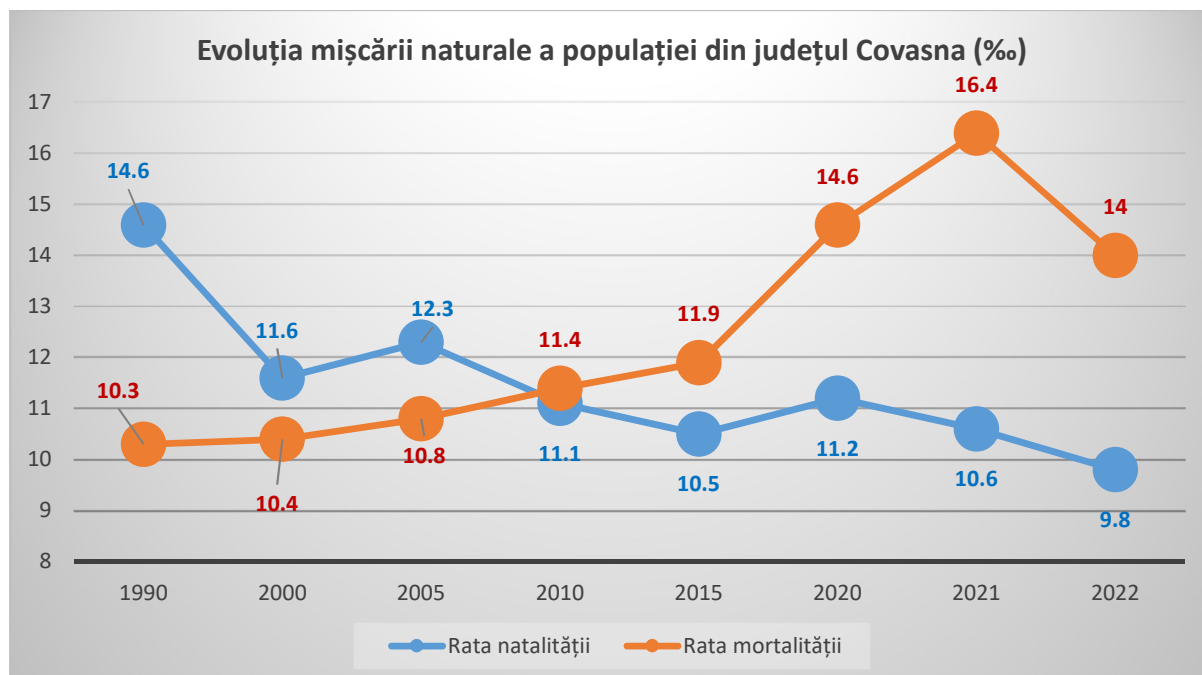
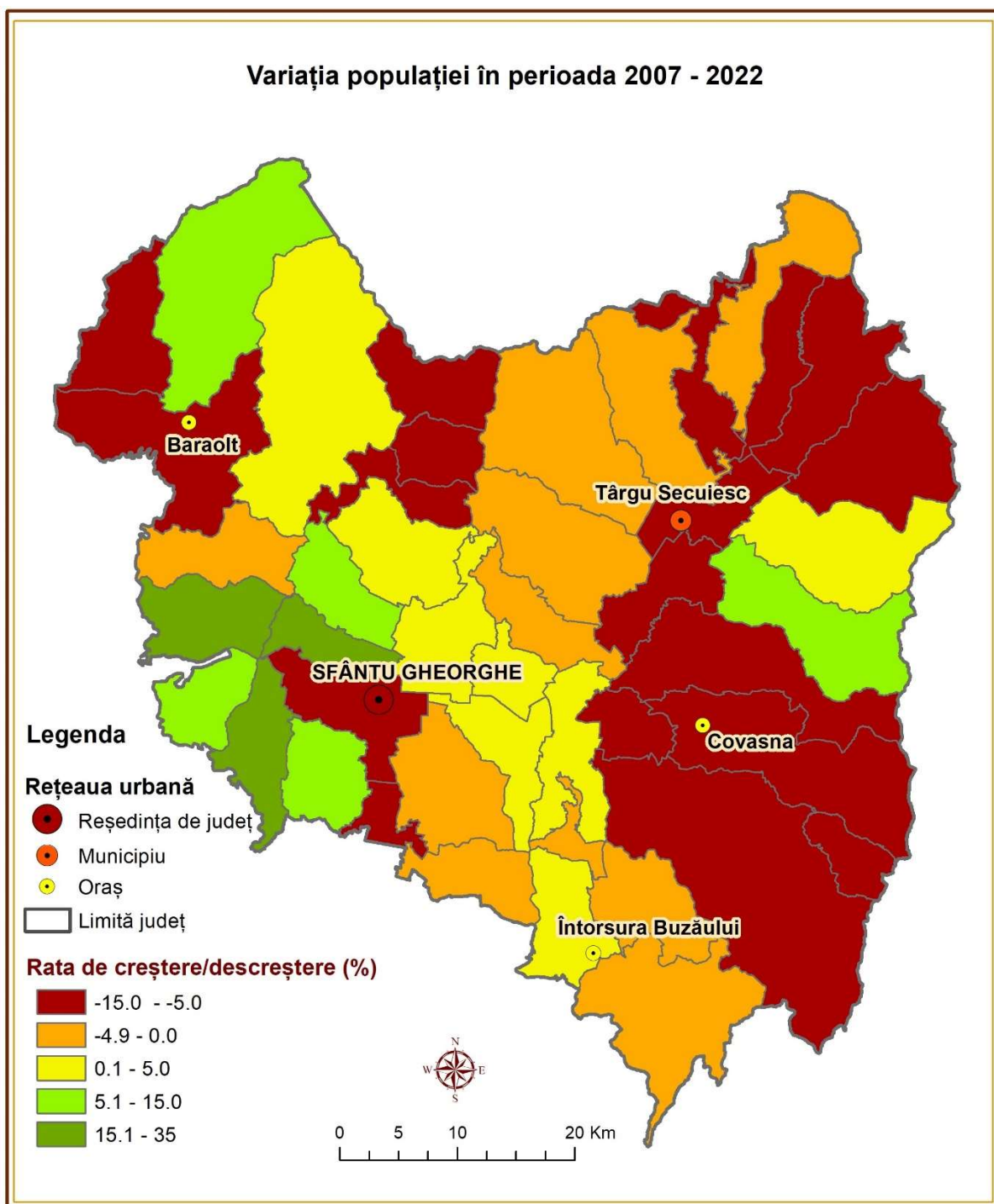

Fig. 5.5

În ultimele trei decenii s-a înregistrat o creștere a **șperanței de viață** de la 70,71 ani în 1990 la 74,14 ani în 2022, durata medie a vieții fiind similară cu cea la nivel regional și național.

Analizate în profil teritorial, evoluțiile demografice mai sus amintite se desfășoară în mod diferit. Există zone cu un puternic dinamism economic și social precum cele din partea central-vestică a județului Covasna, în care numărul populației a crescut, cu excepția mediului urban. În același timp, în bazinul minier Baraolt și în multe comune din zona montană din partea nordică și estică a județului se observă un proces accelerat de îmbătrânire și depopulare.

Fig. 5.6

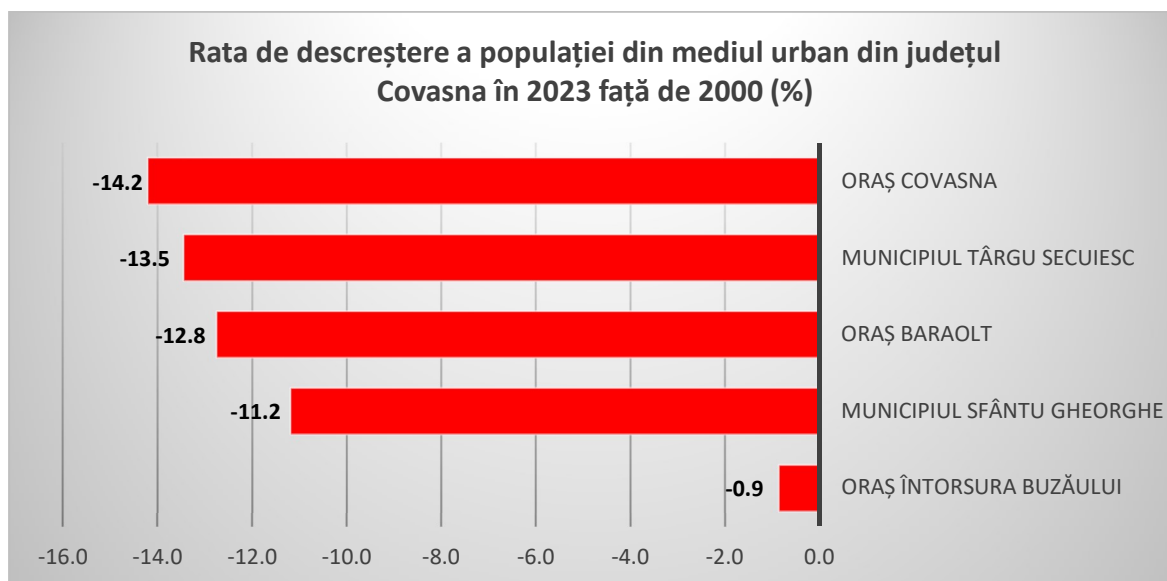
5.2. Populația la nivel de localitate

Rata de urbanizare la nivelul județului Covasna era în 2023 de 45,9%, fiind mai mică față de cea înregistrată la nivel regional și național. Rețeaua localităților urbane cuprinde 2 municipii și 3 orașe. Dintre acestea, un municipiu are o populație mai mare de 50.000 locuitori, un municipiu are o populație puțin sub 20.000 locuitori, un oraș are o populație puțin peste 10000 locuitori, iar două orașe au sub 10000 locuitori.

Tabel 5.4 Populația⁵ localităților urbane din județul Covasna la 1 iulie 2023

Total județ	221686
Total mediul urban	109008
MUNICIPIUL SFÂNTU GHEORGHE	61380
MUNICIPIUL TÂRGU SECUIESC	18860
ORAȘ COVASNA	10644
ORAȘ ÎNTORSURA BUZĂULUI	9296
ORAȘ BARAOLT	8828

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig. 5.7

În ultimele două decenii, la nivelul **mediului urban** din județul Covasna s-a înregistrat o scădere a populației, cea mai mare rată de descreștere a populației fiind în orașul Covasna (-14,2%) urmat de municipiile Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc și orașul Baraolt unde populația s-a diminuat cu peste o zecime. În orașul Întorsura Buzăului diminuarea populației a fost nesemnificativă, fiind de sub 1%.

La nivelul **mediului rural**, în ultimele două decenii, cea mai mare creștere a populației s-a înregistrat în comuna Vâlcele (+59,6%), urmat de comunele Ilienii și Belin cu aproximativ un sfert, iar comunele Boroșneu Mare, Hăghig și Brăduț cu peste o zecime. Cea mai mare descreștere a populației s-a înregistrat în comuna Malnaș (-78,4%), urmată de comunele Lemnia, Poian și Moacșa care au înregistrat descreșteri mai mari de -40%, iar în comuna Valea Crișului populația s-a diminuat cu un sfert. Comunele care au înregistrat o diminuare a populației mai mare de -10% sunt Comandău, Brețcu, Vârghiș și Brateș.

⁵ Populația după domiciliu la 1 iulie 2023

5.3. Participarea populației la activitatea economică

Din cele 199,9 mii persoane, reprezentând populația totală a județului Covasna în 2022, **populația activă** numără 80,3 mii persoane (40,2% din total), în timp ce **resursele de muncă** însumează 121,9 mii persoane, reprezentând 61,0% din populația județului (aici fiind incluse toate persoanele în vârstă de muncă, apte de lucru precum și persoanele în afara vârstei de muncă, aflate în activitate). Diferența de **41,6** mii persoane este constituită din studenții și elevii în vârstă de muncă care frecventează cursuri de zi, femeile casnice și alte categorii de persoane neocupate. **Populația inactivă** numără 119,6 mii persoane în 2022 (59,8% din total), fiind alcătuită din elevi și studenți, pensionarii care nu realizează alte venituri în afara pensiei, femeii casnice, copiii și adulții care nu au statut de elev, respectiv pensionar și care sunt întreținuți de familie, stat sau organizații private.

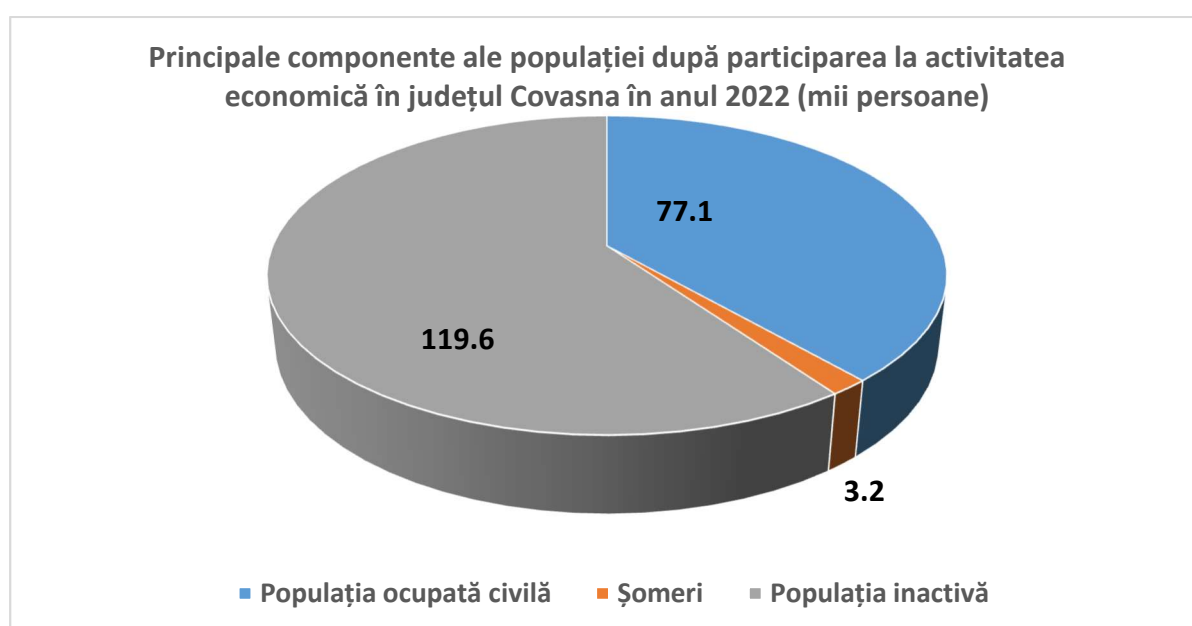

Fig. 5.8

6. Piața forței de muncă

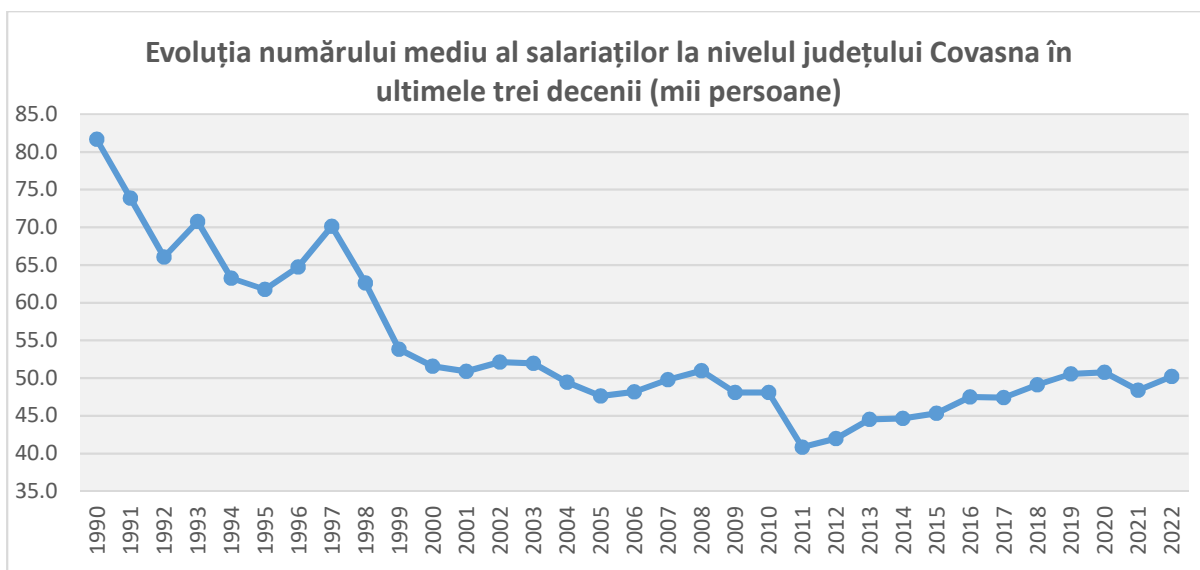
La nivelul județului Covasna, în ultimele două decenii, în anul 2022 comparativ cu anul 2000, **resursele de muncă** au scăzut cu 20,1 mii persoane de la 142 mii persoane la 121,9 mii persoane. De asemenea, numărul **populației active** a scăzut cu 21,1 mii persoane, de la 101,4 mii persoane la 80,3 mii persoane. Numărul **populației ocupate** a scăzut cu 13 mii persoane de la 90,1 mii persoane la 77,1 mii persoane.

Tabel 6.1 Indicatori principali privind forța de muncă

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Resursele de muncă	Mii persoane	146.4	129.3	121.9	1389.7	11986.4	
Rata de activitate a populației de 20-64 ani	%	67.5	70.0	69.1	77.8	72.1	79.7
Rata de ocupare a populației de 20-64 ani	%	61.5	65.9	66.3	75.4	69.9	74.6
Populația activă civilă	Mii persoane	93.6	88.3	80.3	1025.6	8051.2	206749
Populația ocupată civilă	Mii persoane	85.3	83.2	77.1	994.3	7812.1	193458
Numărul mediu al salariaților	Mii persoane	47.6	45.4	50.2	663.3	5209.5	170099,8
Numărul șomerilor înregistrați	Mii persoane	8.3	5.0	3.2	31.4	239.1	13291
Rata șomajului	%	8.8	5.7	4.0	3.1	3.0	6.2
Rata de dependență economică	‰	1723	1556	1634	1318	1468	1319.6

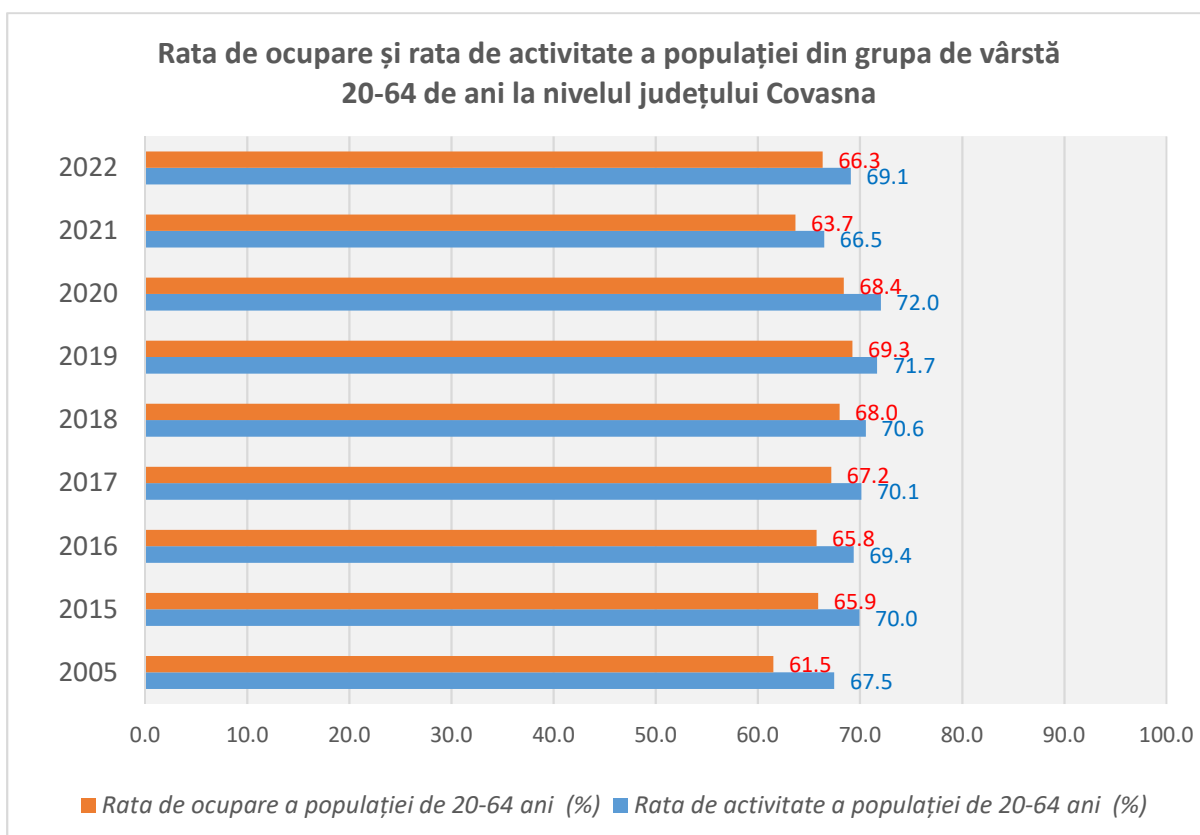
Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Evoluția **forței de muncă salariată** a fost sinusoidală în ultimele trei decenii, în județul Covasna, înregistrându-se 50,2 mii de salariați în 2022, observându-se o creștere semnificativă în ultimul deceniu (de la 40,9 mii salariați în 2011), însă față de în urmă cu 3 decenii, din cauza dinamicii demografice, numărul salariaților a s-a diminuat cu 38,5%.

Fig.6.1

În 2022, la nivelul județului Covasna, **rata de activitate a populației din grupa de vârstă 20-64 ani** a fost de 69,1%, valoare sub cea înregistrată la nivel regional, național și european. În mod similar, **rata de ocupare a populației din grupa de vârstă 20-64 ani** a fost de 66,3%, valoare sub cea înregistrată la nivel regional, național și european.

Fig.6.2

Structura pe principalele sectoare de activitate a populației ocupate civile evidențiază o dinamică vizibilă în ultimele două decenii la nivelul județului Covasna. În 2022 comparativ cu 2000, ponderea populației ocupate civilă în agricultură, silvicultură și pescuit a scăzut de la 39,3% la 11,9%, în timp ce populația ocupată civilă în industrie a crescut de la 26,4% la 30,6%, în construcții a crescut de la 1,8% la 6,5%, iar cea în servicii a crescut de la 32,5% la 51,0% din total.

Tabel 6.2 Structura pe principalele sectoare de activitate a populației ocupate civilă

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Agricultură	%	29.9	24.3	11.9	8.9	11.0	3.5
Industrie	%	28.5	30.4	30.6	30.6	23.5	17.9
Construcții	%	2.7	4.6	6.5	8.4	9.8	6.8
Servicii	%	38.8	40.7	51.0	52.1	55.7	71.8

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Aceste evoluții apar mai pregnant dacă se analizează evoluțiile **structurii forței de muncă salariate**, ponderea salariaților din domeniul serviciilor fiind de 56,6% în anul 2022, în timp ce agricultura, silvicultura și pescuit dețin 4,0% din numărul salariaților. Amintim că în 2022 ponderea salariaților din domeniul industriei era de 32,7%, iar cea din domeniul construcțiilor era de 6,7%.

Tabel 6.3 Structura salariaților pe domenii principale de activitate

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Agricultură	%	4.3	3.6	4.0	2.4	2.4	1.6
Industrie	%	44.9	39.4	32.7	33.4	25.2	19.6
Construcții	%	4.7	6.8	6.7	7.5	8.3	5.9
Servicii	%	46.1	50.2	56.6	65.6	76.0	72.8

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Menționăm că ponderea salariaților în totalul populației ocupate în județul Covasna a crescut în ultimul deceniu de la 50,6% în 2010 la 65,6% în 2022.

Tabel 6.4 Ponderea salariaților în populația ocupată pe domenii principale de activitate

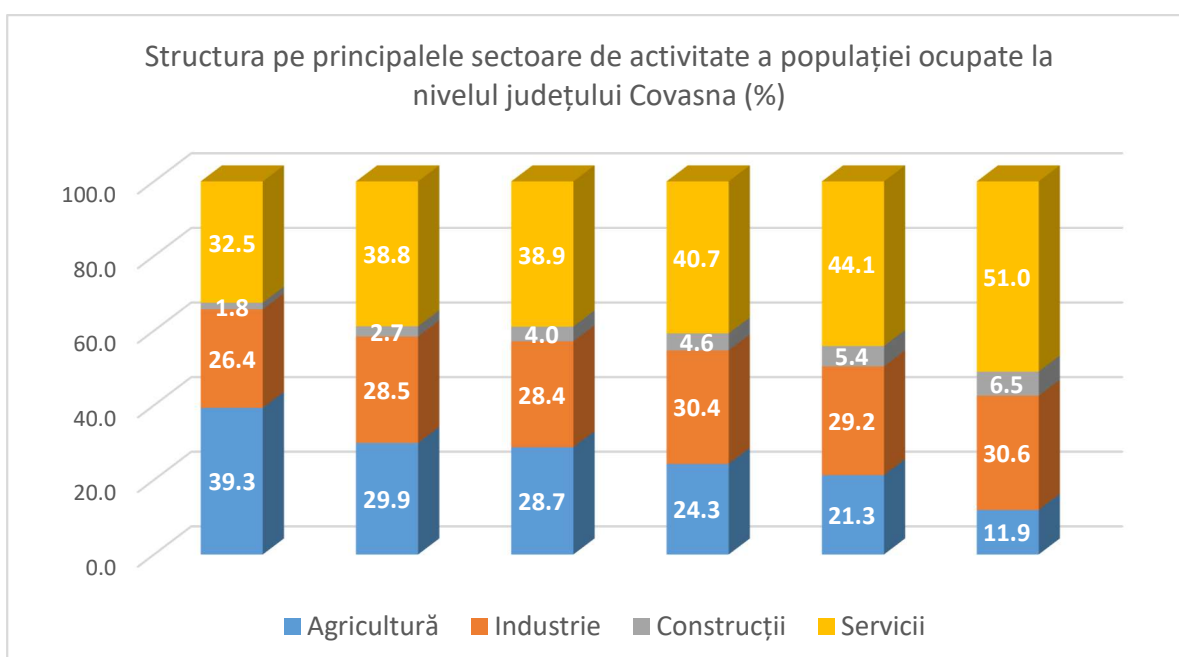
Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Total	%	53.9	57.1	65.6	66.7	66.7	86.3

Agricultură	%	7.7	8.4	22.3	18.0	14.6	40.0
Industrie	%	84.9	74.1	70.1	72.8	71.4	94.6
Construcții	%	93.8	85.0	67.7	59.4	56.7	75.7
Servicii	%	64.0	70.3	72.9	84.1	91.0	87.5

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Evoluția populației ocupate civile pe domenii de activitate a suferit modificări notabile în ultimele două decenii. Deși populația ocupată civilă a scăzut cu 14,4% în 2022 comparativ cu 2000 (-13 mii persoane, ajungând la 77,1 mii persoane), în agricultură s-a diminuat considerabil, cu -74% (-26,2 mii persoane), iar în industrie a scăzut cu 0,8% (-200 de persoane), în timp ce în construcții și servicii a crescut semnificativ, cu 212,5% respectiv 34,1% (+3,4 mii persoane respectiv +10 mii persoane).

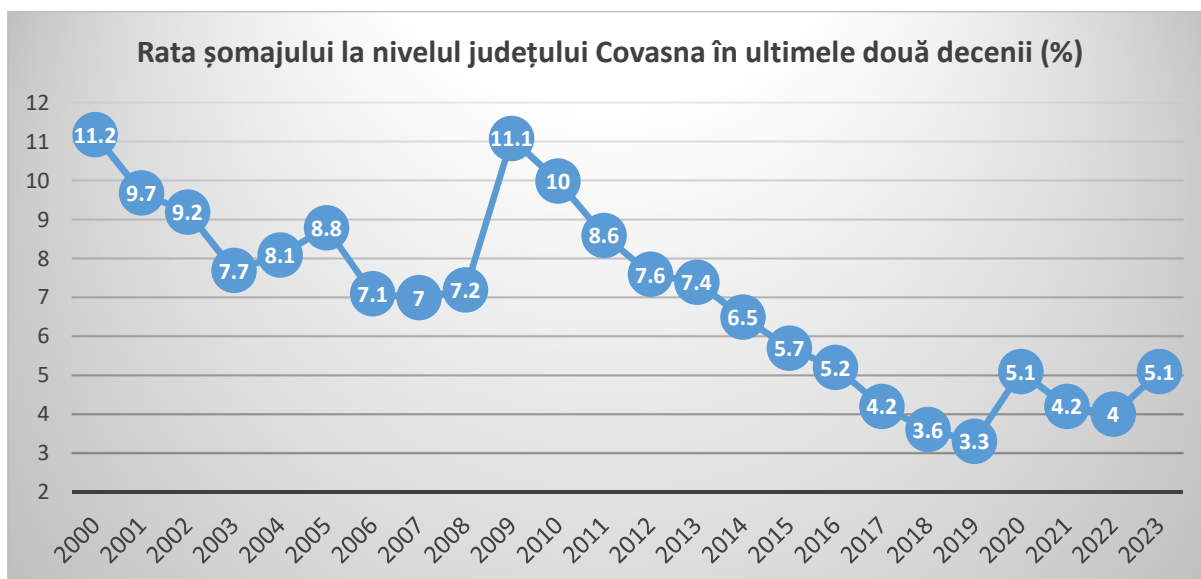
În ultimul deceniu, în 2022 comparativ cu 2010, populația ocupată civilă în **agricultură**, silvicultură și pescuit a scăzut cu 60,3%, în timp ce populația ocupată din **industrie** a crescut cu 3,1%, iar cea din construcții cu 56,3%. Populația ocupată în sectorul **serviciilor** a crescut cu un sfert, domeniile cu cele mai mari creșteri, unde aceasta s-a dublat, au fost: informații și comunicații, tranzacții imobiliare, hoteluri și restaurante, activități de servicii administrative.

Fig.6.3

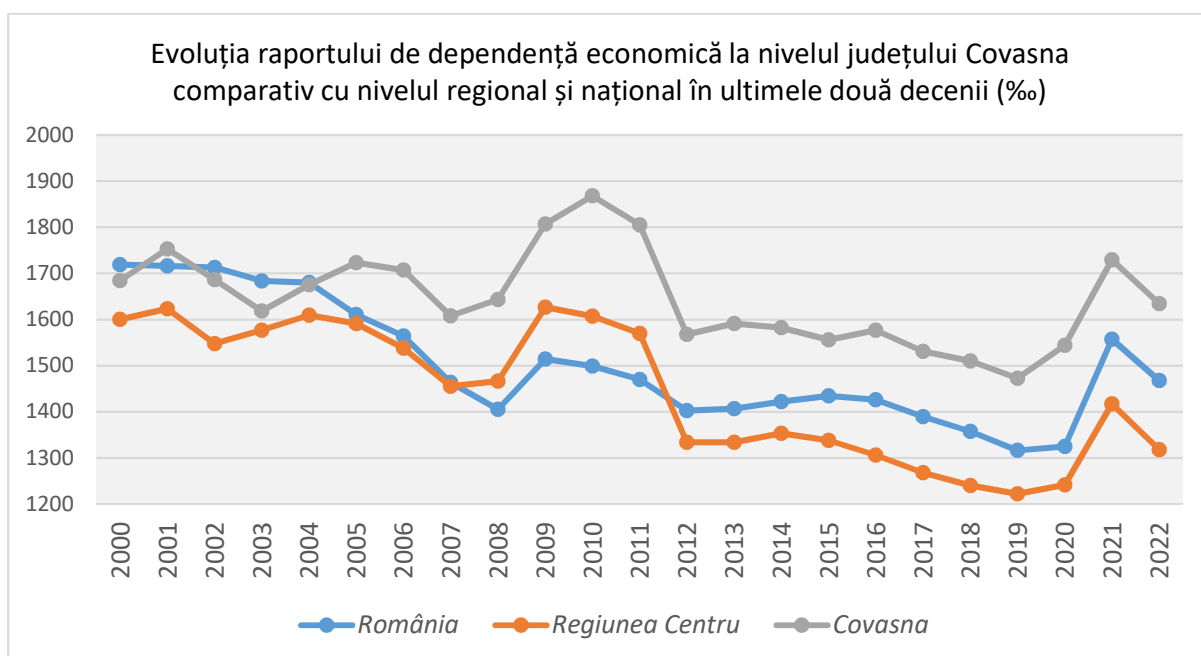
Numărul șomerilor și rata șomajului au avut evoluții determinate în mare parte de ciclurile economice, cu scăderi în perioadele de creștere economică (2005-2007, 2013-2019) și creșteri în perioadele de recesiune (2008-2010). La nivelul județului Covasna, în ultimele două decenii cea mai mare rată a șomajului s-a înregistrat în 2000 (11,2%), iar cea mai mică în 2019 (3,3%).

Fig.6.4

Ca o consecință a reducerii numărului populației ocupate și a creșterii relative a numărului persoanelor inactive, **rata de dependență economică a populației** a crescut progresiv în perioada 2000-2010, de la 1684‰ la 1868‰, însă în următorul deceniu valorile au înregistrat o scădere ajungând la 1634‰ în 2022. Cea mai mică rată de dependență economică a populației a fost în județul Covasna de 1473‰ în 2019. În ultimul deceniu și jumătate se observă că rata de dependență economică a populației a fost în județul Covasna mult mai mare față de cea la nivel regional și național.

Fig.6.5

7. Economia

7.1. Indicatori macroeconomici

7.1.1. Produsul Intern Brut

Tabel 7.1 Valoarea, structura produsului intern brut al județului Covasna

	UM	2000	2005	2010	2015	2021
Produsul intern brut	Mil lei prețuri curente	877,2	2.461,64	4.020,72	5.049,81	8.994,2
Structura VAB						
 Agricultura	%	27,4	18,0	12,1	9,2	9,6
 Industria	%	32,1	31,6	41,0	33,2	27,2
 Construcții	%	2,2	3,8	4,9	5,7	6,2
 Servicii	%	38,3	46,6	42,1	52,0	57,0
PIB/ locuitor	Euro PCS	5.100	6.400	8.900	10.500	17.280
PIB/loc. în raport cu media națională	%	104	81	70	68	72
PIB/loc. în raport cu media europeană (EU27)	%	28	29	36	38	53

Sursa: Calcule pe baza datelor Institutului Național de Statistic și EUROSTAT

Produsul intern brut realizat la nivelul județului Covasna în anul 2021 însumează aproape 9 miliarde lei prețuri curente. Structura acestuia relevă predominanța sectorului serviciilor și a industriei (57% respectiv 27,2 din total), cota agriculturii fiind de 9,6% din PIB, iar cea a sectorului construcțiilor de 6,2%.

Produsul intern brut/ locuitor la nivelul județului Covasna a atins 17.280 euro PCS (euro la paritatea puterii de cumpărare standard), valoare mai mică decât cea a indicatorului la nivel național (23.900 euro PCS). Comparativ cu alte state europene, PIB/locuitor la nivelul județului Covasna ajunge la doar 53% din media europeană. Acest raport a avut o creștere mai lentă comparativ cu celelalte județe ale Regiunii Centru în ultimii 20 de ani, datorită ritmului mai scăzut de creștere economică înregistrat în județul Covasna.

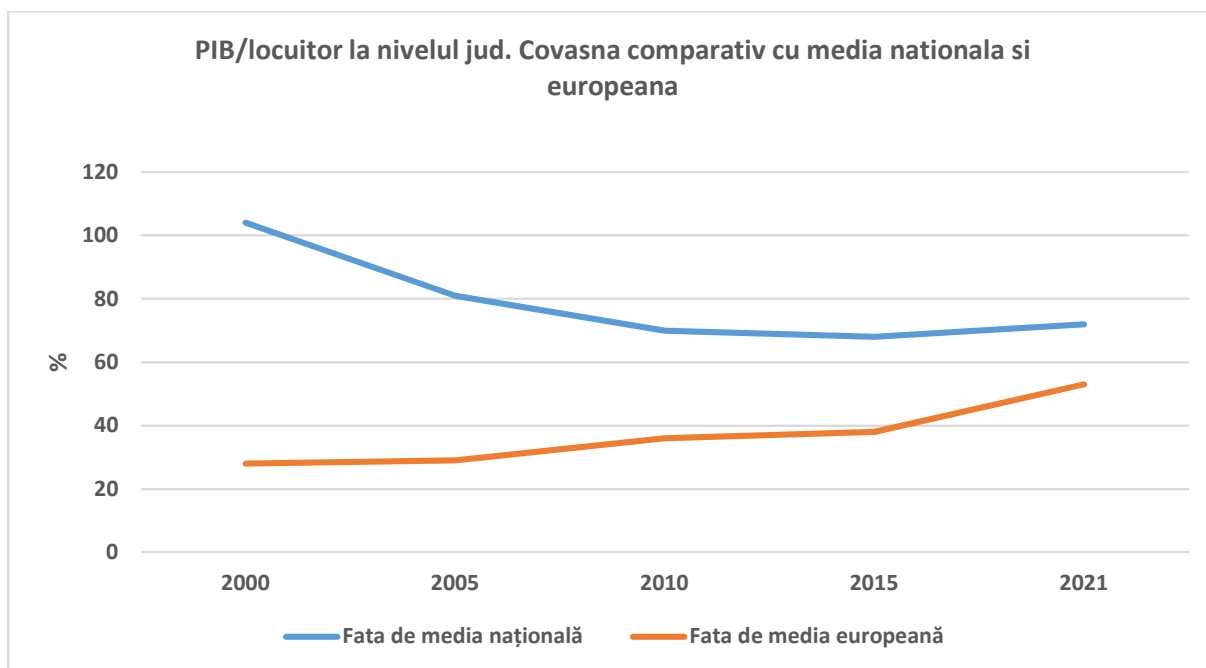

Fig. 7.1

Tabel 7.2 Evoluția structurii valorii adăugate brute (VAB) la nivelul județului Covasna

	%				
	2000	2005	2010	2015	2021
Agricultură, silvicultură, pescuit	27,4	18,0	12,1	9,2	9,6
Industrie	32,1	31,6	41,0	33,2	27,2
Construcții	2,2	3,8	4,9	5,7	6,2
Comerț, hoteluri și restaurante, transporturi, comunicații	19,1	17,5	10,0	18,8	22,6
Intermedieri financiare, tranzacții imobiliare, închirieri și activități profesionale	8,2	13,5	12,3	16,6	14,3
Administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială	11,0	15,6	19,8	16,6	20,1

Sursa: Calcule pe baza datelor Institutului Național de Statistică

În perioada 2000-2021 structura valorii adăugate brute, pe activități economice principale a județului Covasna a suferit o serie de modificări majore. Agricultură și silvicultură și-au redus ponderea în valoarea adăugată brută la nivel județean de la 27,4% în 2000 la 9,6% în 2021, în timp ce ponderea industriei a scăzut mai puțin de la 32,1% la 27,2%. Proportia construcțiilor s-a mărit în aceeași perioadă de aproape 3 ori. Ponderea domeniului „Comerț, hoteluri, transporturi și comunicații” a avut oscilații de aproximativ 10 puncte procentuale în această perioadă. Creșteri notabile și continue ale contribuției la formarea valorii adăugate brute s-au înregistrat în cazul sectorului „Administrație publică, învățământ, sănătate”.

7.1.2. Investițiile străine directe

Tabel 7.3 Județele României în funcție soldul ISD la 31.12.2022

Județul	Valoarea ISD (milioane euro)	Poziția	Județul	Valoarea ISD/locuitor (euro/locuitor)	Poziția
București	59 145	1	Bucuresti	34305	1
Ilfov	7 469	2	Ilfov	13452	2
Timiș	5 240	3	Timis	7994	3
...	...	...	...	...	...
Călărași	417	27	Bihor	1956	18
Covasna	391	28	Covasna	1956	19

Sursa: BNR

Conform datelor publicate de către BNR, județul Covasna ocupa a **28-a poziție la nivel național în ce privește soldul investițiilor străine directe (ISD)** la finalul anului 2022. Cu o valoare de peste 391 milioane de euro, investițiile străine din județul Covasna reprezintă 0,4% din valoarea investițiilor străine de la nivelul României, respectiv 4,3% din valoarea investițiilor străine din Regiunea Centru. În ceea ce privește investițiile străine pe locuitor, cu o valoare de 1956 euro/locuitor, județul Covasna se situează sub media regională (3954 euro/locuitor) și sub media națională (5529 euro/locuitor), ocupând a **19-a poziție la nivel național prin prisma acestui indicator**.

7.1.3. Exporturi

Tabel 7.4 Evoluția exporturilor în județul Covasna

	UM	2001	2010	2015	2022
Valoarea exporturilor	mii euro	144105	222381	295449	478319
Ponderea în exporturile României	%	1,1	0,6	0,5	0,5
Exporturi/ locuitor	euro	638	1000	1423	2392

Sursa: Institutul Național de Statistică

Exporturile de mărfuri joacă un rol important în dezvoltarea economică a județului Covasna. Principale mărfuri exportate în anul 2022 au fost confecțiile textile și articole din acestea (27,1%), animale vii și produse animale (12,3%), produse din lemn, exclusiv mobilier (34,9%) și mașini și echipamente electrice (6,9%). Mobilierul, mijloacele și materiale de transport, materialele plastice și din cauciuc dețin ponderi mai mici dar semnificative în exportul județului (sub 5%). Exporturile județene au crescut de cca 3,3 ori între 2001 și 2022, ajungând la peste 478 milioane euro.

Ponderea în exporturile naționale s-a redus de la 1,1% în 2001 la 0,4% în 2022, ceea ce arată o dinamică mai lentă urmată de exporturile județului Covasna comparativ cu evoluția la nivel

național. Valoarea exporturilor pe locuitor a crescut constant în perioada 2001 – 2022, valoarea acestora crescând de la 638 euro/locuitor la 2392 euro/locuitor, cu toate acestea județul Covasna se plasează sub media națională care în anul 2022 era de 4826 euro/ locuitor.

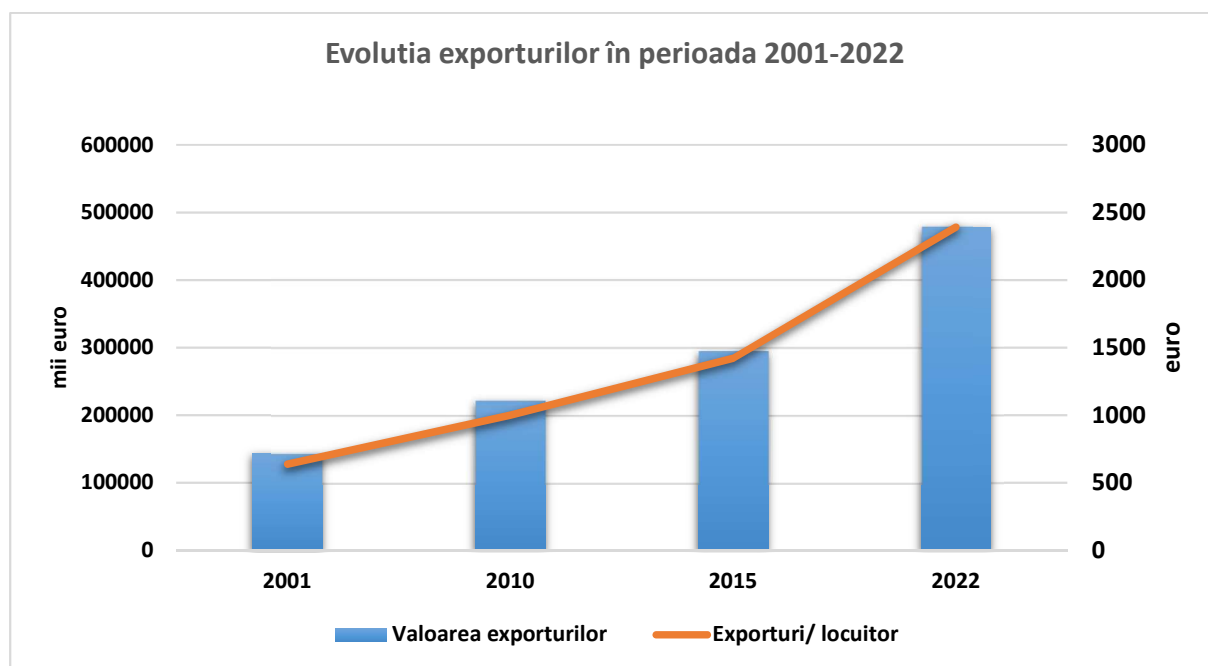

Fig. 7.2

7.2. Profil economic sectorial

Chiar dacă ponderea industriei în totalul valorii adăugate brute și în ce privește ocuparea forței de muncă la nivel județean s-a redus în ultimii 15-20 ani, industria își păstrează locul important în ansamblul economiei județului Covasna. Cea mai mare parte a volumului de investiții economice s-a îndreptat spre industrie, aceasta fiind totodată principala sursă de exporturi. Deși numeric predomină întreprinderile de mici dimensiuni, cea mai mare parte a producției industriale este realizată de întreprinderile mari și mijlocii.

În prezent, industria alimentară (lactate, prelucrarea cărnii), industria textilă, industria lemnului și industria de fabricare a hârtiei și cartonului sunt pilonii principali ai industriei județului Covasna și asigură în prezent peste 65% din exporturile județului. Industria alimentară, bazată pe materiile prime locale sau provenind din alte județe, beneficiază de o piață de desfacere la nivel național dar și internațional (animalele vii și produsele animale reprezintă 12,3% din exporturile județene) și este parte a unor lanțuri valorice dezvoltate la nivel regional. Activități cu o lungă tradiție în județ, industria textilă și industria lemnului, deși în ultimii ani înregistrează o scădere a contribuției la formarea produsului intern brut, rămân două subramuri economice importante la nivel județean, atât prin prisma cifrei de afaceri realizate cât și a locurilor de muncă asigurate.

Ponderi semnificative în ultimii ani înregistrează și unele activități din sfera serviciilor (transporturile rutiere, comerțul cu amănuntul și comerțul cu ridicata) și din construcții.

7.2.1. Industrie și servicii

Tabel 7.5 Activitățile reprezentative pentru județul Covasna în anul 2022

Clasa CAEN rev. 2	CA anuală (milioane lei)	Ponderea în totalul CA județeană (%)
1051 Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor	866162	10,2
4941 Transporturi rutiere de mărfuri	608377	7,2
4711 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	419638	4,9
4120 Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	321876	3,8
1413 Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	277248	3,3
4632 Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne	273216	3,2
1721 Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton	258570	3,0
4531 Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule	226237	2,7
2562 Operațiuni de mecanică generală	215486	2,5
4673 Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare și de încălzire	205632	2,4

Sursa: ONRC

Principalele firme cu sediul în județul Covasna (după cifra de afaceri):

- Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor: **FABRICA DE LAPTE BRAȘOV S.A. (LOCUL 2 la nivel național în activitatea respectivă)**
- Tăierea și rindeluirea lemnului: **HS TIMBER PRODUCTIONS RECI S.R.L. (LOCUL 2 la nivel național în activitatea respectivă)**
- Fabricarea ambalajelor din lemn: **CONI-TRANS EXPORTPACKAGING S.R.L (LOCUL 2 la nivel național în activitatea respectivă)**
- Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne: **"BERTIS" SRL (LOCUL 5 la nivel național în activitatea respectivă)**
- Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule: **NEXXON SRL (LOCUL 16 la nivel național în activitatea respectivă)**
- Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton: **DUNAPACK RAMBOX PRODIMPEX SRL (LOCUL 3 la nivel național în activitatea respectivă)**
- Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp): **PRODUCTIE ZARAH MODEN SRL (LOCUL 4 la nivel național în activitatea respectivă), READY GARMENT**

**TECHNOLOGY ROMANIA S.R.L. (LOCUL 15 la nivel național in activitatea respectiva),
SECUIANA SA (LOCUL 28 la nivel național in activitatea respectiva)**

- Operațiuni de mecanica generala: **WALOR RO SRL (LOCUL 5 la nivel național in activitatea respectiva), ZAMBELLI METAL SRL (LOCUL 10 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi si tutun: **LUCIFER SRL (LOCUL 55 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Transporturi rutiere de mărfuri: **"HOPE SPED" SRL (LOCUL 52 la nivel național in activitatea respectiva), CROSS CARGO LOGISTICS S.R.L. (LOCUL 85 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Comerț cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de construcții si echipamentelor sanitare: **"COMPACT" SRL (LOCUL 36 la nivel național in activitatea respectiva), "OREX IMPORT-EXPORT" SRL (LOCUL 71 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Producția si conservarea cărnii: **BERTIKRIS SRL (LOCUL 9 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Lucrări de construcții a drumurilor si autostrăzilor: **"VALDEK IMPEX" SRL (LOCUL 70 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu: **COMBRIDGE SRL (LOCUL 5 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic: **PACCOR ROMANIA S.R.L. (LOCUL 18 la nivel național in activitatea respectiva)**

7.2.2. Agricultură

Județul Covasna dispune de un potențial agricol semnificativ. Terenurile arabile însumează peste 83 mii hectare, pășunile aproape 61 mii hectare, fânețele peste 41 mii hectare. Terenurile arabile sunt localizate cu precădere în partea centrală a județului, constituită din întinsa depresiune a Brașovului și în luncile râurilor. Solurile se încadrează în clasa de fertilitate medie și în mai mică măsură în clasa de fertilitate ridicată, iar condițiile de climă permit cultivarea majorității cerealelor, furajelor, legumelor și plantelor tehnice. Județul Covasna se numără printre cei mai importanți producători de cartofi și sfeclă de zahăr la nivel național, cultura acestor plante având aici condiții ideale de dezvoltare. Suprafața ocupată de livezi s-a redus semnificativ, la sub jumătate, în ultimii 20 ani, în prezent fiind de aproximativ 600 hectare. Suprafața ocupată de păduri este de peste 165 mii hectare.

Tabel 7.6 Utilizarea terenurilor

	2000	2005	2010	2014*
Suprafața agricolă totală, din care:	186416	186289	186139	185939
• Terenuri arabile	86331	83787	83305	83151
• Pășuni	65009	60727	60931	60915
• Fânețe	33814	40731	41311	41281
• Vii	0	0	0	0
• Livezi	1262	1044	592	592
Păduri	166342	165161	165161	165161

Ape	3266	3055	2971	2971
Alte terenuri	14956	16475	16709	16909

Sursa: Institutul Național de Statistică

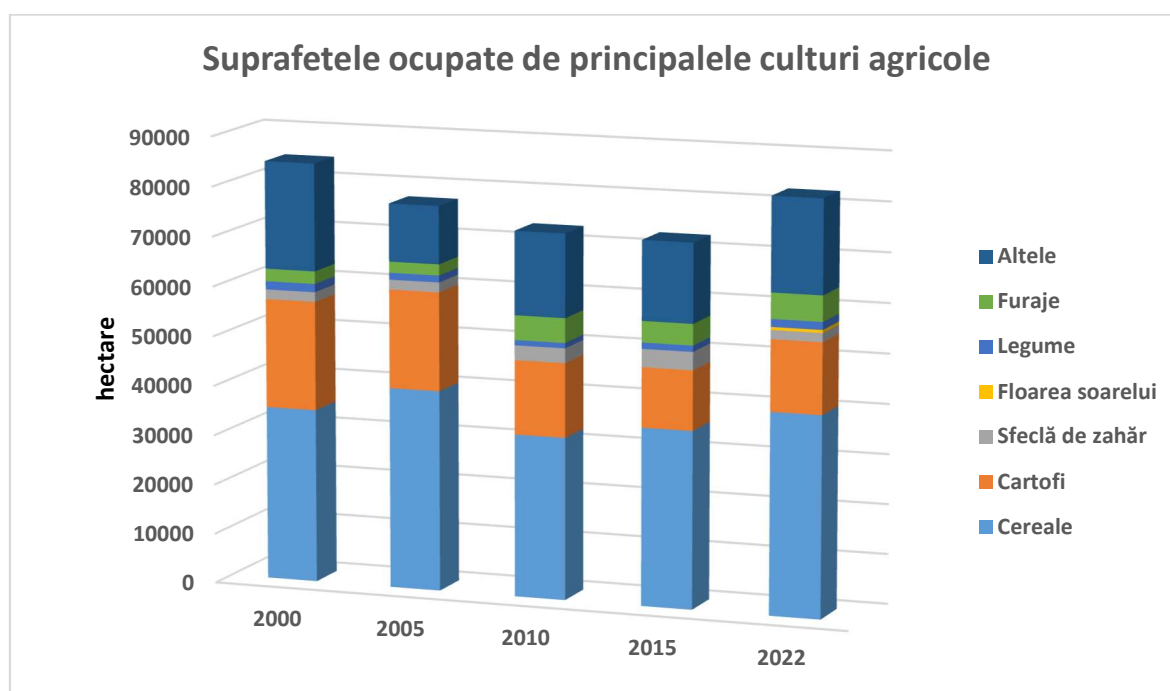
Pana la finalizarea acțiunii de cadastrare a tarii, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, seriile de date sunt blocate la nivelul anului 2014.

Suprafața arabilă cultivată a oscilat în ultimii 20 de ani, în anul 2022 aceasta reprezintă peste 99% din suprafața totală a terenurilor arabile, ponderea fiind mult peste media națională. Predomină cultura cerealelor – 49% din total, urmate de cartofi –17% din suprafața cultivată și furaje anuale – 6%. Alte suprafețe importante sunt cultivate cu sfeclă de zahăr și legume.

Tabel 7.7 Suprafața cultivată

	2000	2005	2010	2015	-ha- 2022
Total, din care	84395	77243	73180	72766	82737
• Cereale	34831	40285	32595	35654	40450
• Cartofi	21860	19785	14904	12014	14296
• Sfeclă de zahăr	1949	1978	2952	3617	1806
• Floarea soarelui	0	0	0	7	593
• Legume	1658	1389	1055	1259	1572
• Furaje	2515	2216	4923	4260	5171

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig. 7.3

Numărul de mașini și utilaje agricole este în creștere, cea mai semnificativă dinamică înregistrându-se în cazul tractoarelor. Cu suprafață medie de 11 hectare teren arabil/ tractor, județul Covasna se plasează pe unul din primele locuri la nivel național.

Tabel 7.8 Parcul de mașini și utilaje agricole

	2000	2005	2010	2015	2022
Tractoare	3492	4311	4081	3832	7660
Pluguri	2429	2788	3072	3066	3658
Semănători mecanice	730	737	762	773	1340
Combine pentru recoltat	1312	1523	1345	1278	1594

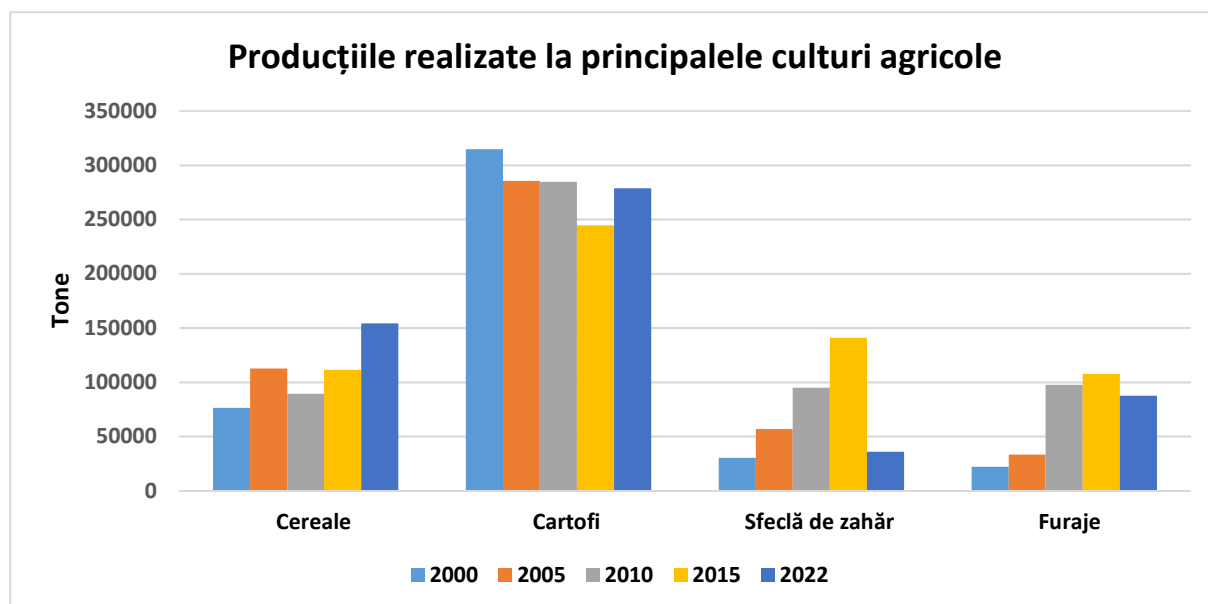
Sursa: Institutul Național de Statistică

Caracterizate prin producții la hectar peste mediile naționale la majoritatea culturilor, producția agricolă vegetală înregistrează variații importante de la un an la altul, depinzând într-o măsură considerabilă de factori climatici. În ultimii 20 de ani în județul Covasna cantitatea producției vegetale s-a aflat pe un trend ascendent în cazul tuturor categoriilor ce se regăsesc în tabelul de mai jos cu excepția producțiilor de sfeclă de zahăr și de de cartofi, culturi reprezentative pentru acest județ.

Tabel 7.9 Producția agricolă vegetală

	-tone-				
	2000	2005	2010	2015	2022
Cereale	76396	112519	89334	111357	154275
Cartofi	314843	285639	284556	244481	278893
Sfeclă de zahăr	30266	56888	94936	141021	35771
Floarea soarelui	0	0	0	10	1036
Legume	21380	22990	22917	21271	21363
Furaje verzi anuale	21942	33113	97481	107464	87397
Fructe (exclusiv struguri)	5496	7874	15690	6245	8802

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig. 7.4

Creșterea animalelor reprezintă o activitate economică importantă, zootehnia având în anul 2022 o contribuție de peste 30% din valoarea ramurii agricole la nivel județean. Efectivele de

animale sunt în diminuare la porcine și în creștere la păsări și ovine iar efectivele de bovine înregistrează o revenire după scăderile din anii anteriori. În unele comunități rurale din zona de munte a județului Covasna păstoritul tradițional se menține până în zilele noastre ca o importantă activitate economică.

Tabel 7.10 Efectivele de animale

	-capete -				
	2000	2005	2010	2015	2022
Bovine	44372	47053	35505	37687	44613
Porcine	87651	99500	54659	45028	36491
Ovine	137863	131706	165951	213601	183819
Păsări	332915	397594	401941	792243	537700

Sursa: Institutul Național de Statistică

7.2.3. Turism

Turismul beneficiază în județul Covasna de un potențial important, reprezentat de cadrul natural pitoresc, apele minerale folosite în scop terapeutic și de obiectivele sale culturale de certă valoare.

Calitatea deosebită a apelor sale minerale și factorii climatici au favorizat apariția în secolul 19 a formelor incipiente de turism balnear în județul Covasna, care s-au dezvoltat apoi în stațiuni precum **Covasna, Balványos, Malnaș Băi, Șugaș Băi** sau **Vâlcele**. Stațiunea Covasna este una din cele mai importante stațiuni balneare din România fiind recomandată pentru tratarea bolilor aparatului cardiovascular, bolilor dermatologice, bolilor aparatului digestiv, bolilor endocrine, ale aparatului locomotor etc. În ultimii ani stațiunile din județ au intrat într-un proces de modernizare necesar pentru a putea valorifica importantul potențial al turismului balnear din zonă.

Pe teritoriul județului Covasna se găsește rezervația științifică **Mestecănișul de la Reci**, rezervație complexă, cu cea mai mare întindere din județ, situată în lunca Râului Negru. Zona protejată cuprinde un complex de mlaștini eutrofe, populate de o serie de specii rare, relicte glaciare.

Dezvoltarea turismului cultural se bazează pe valorificarea în scop turistic a unor obiective culturale – istorice de valoare, situate cu precădere în municipiul **Sfântu Gheorghe** (cel mai important dintre acestea fiind Muzeul Național Secuiesc, instituție ce are în componență 9 secții) sau în municipiul **Târgu Secuiesc** (oraș cu un pitoresc centru istoric și un muzeu al breslelor), dar și în localități rurale precum **Ghelința** (biserică romano-catolică cu fresce datând din secolul al 14-lea). Printre obiectivele de interes turistic se numără și **calea ferată forestieră de la Comandău** și **Planul înclinat** din Covasna (monument tehnic unicat în Europa).

Tabel 7.11 Evoluția principalilor indicatori ai activității turistice

	UM	2000	2005	2010	2015	2023
Capacitate de primire existentă	locuri	3541	3664	3638	5582	5660

Capacitate de primire în funcțiune	mii locuri-zile	1046,6	976,9	962,6	1369,6	1682,5
Număr sosiri	mii	67,8	54,0	60,9	88,8	171,9
Număr înnoptări	mii	489,6	490,9	409,2	481,6	634,8

Sursa: Institutul Național de Statistică

Capacitatea de primire la 31 iulie 2023 cuprindea 5 660 locuri în 162 unități de cazare (70 dintre acestea fiind pensiuni turistice sau agroturistice), majoritatea dintre acestea fiind unități noi sau recent modernizate.

Datorită faptului că turismul balnear este o componentă importantă a turismului județean, durata medie a sejurului în Covasna este de 3,7 zile, comparativ cu media națională de 2,1 zile.

Fluxul turistic, evidențiat de numărul de sosiri (turiști cazați) se situează pe un trend ascendent însă în ceea ce privește numărul de înnoptări trendul este ușor descendent, ceea ce arată că investițiile doar în infrastructura de cazare nu sunt suficiente și este necesar un efort suplimentar în vederea menținerii interesului turiștilor și diversificarea formelor de turism și a oportunităților de petrecere a concediului în vederea prelungirii sejurului turiștilor.

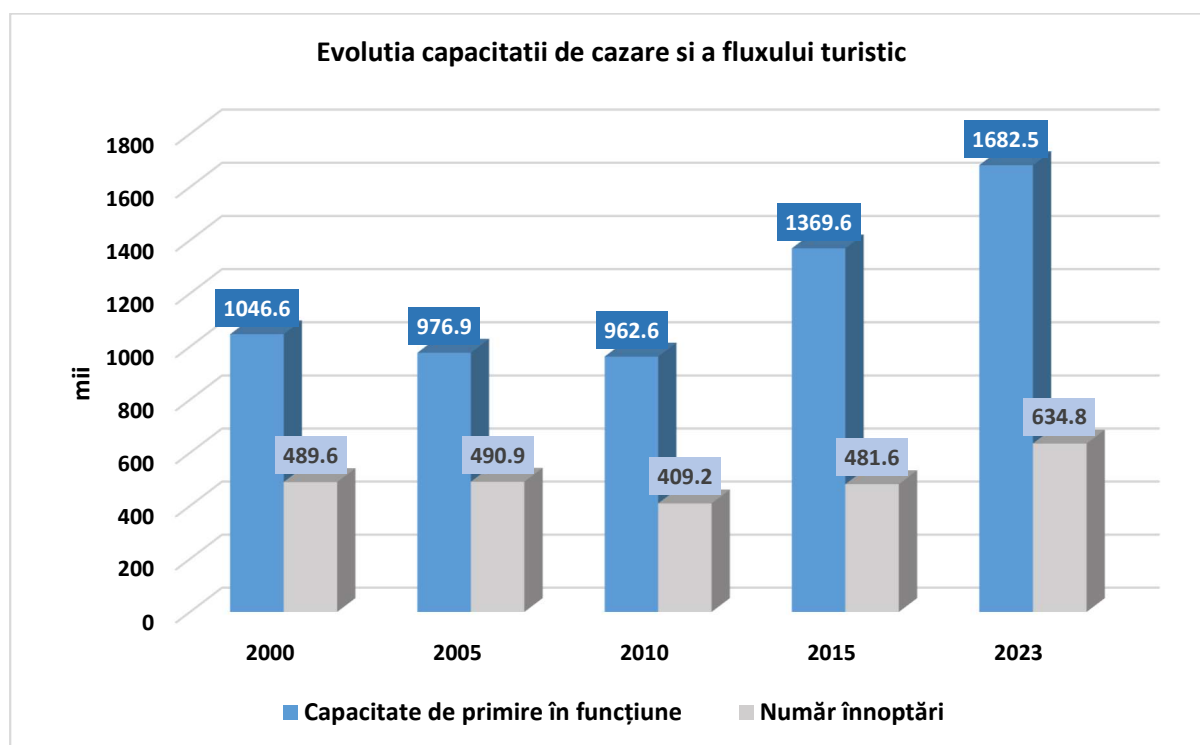

Fig. 7.5

7.3. Indicatori privind mediul antreprenorial

7.3.1. Dinamica antreprenorială

Tabel 7.12 Indicatori privind evoluția întreprinderilor familiale, persoanelor fizice autorizate și întreprinderilor active

	Întreprinderi familiale (nr.)	Persoane fizice autorizate (nr.)	Întreprinderi active (nr.)	Întreprinderi active la 1000 locuitori (nr./1000 loc.)
Anul 2005	1255	3640	4039	18,0
Anul 2010	291	3420	4102	18,4
Anul 2015	248	3485	3672	17,7
Anul 2022	196	4146	4655	23,3

Numărul întreprinderilor familiale a scăzut mult în perioada 2005-2022, în schimb numărul întreprinderilor active și al persoanelor fizice autorizate au avut o tendință de creștere, creșterea fiind de 15%, respectiv 14%. Raportat la 1000 locuitori, numărul de firme active (23,3) se situează atât sub media regională (34,8) cât și sub cea națională (35,3) în anul 2022.

Tabel 7.13 Întreprinderile active din județul Covasna, după activitatea principală și clasa de mărime, în anul 2022

	Total	din care			
		0-9 sal.	10-49 sal.	50-249 sal.	peste 250 sal.
Total	4655	4171	412	62	10
Agricultura, silvicultura și pescuit	265	214	49	2	
Industria extractivă	12	4	8	-	-
Industria prelucrătoare	559	424	96	32	7
Energie electrică și termică, gaze și apă	7	7	-	-	-
Distribuția apei, salubritate, deșeuri	14	7	4	1	2
Construcții	458	413	40	5	-
Comerț	1263	1153	102	7	1
Transport și depozitare	455	411	37	7	-
Hoteluri și restaurante	272	240	28	4	-
Informații și comunicații	190	178	11	1	-
Intermedieri financiare și asigurări	58	57	1	-	-
Tranzacții imobiliare	87	84	3	-	-

Activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport	639	24	1	-	-
Învățământ	53	51	2	-	-
Sănătate și asistența socială	94	91	3	-	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	100	95	3	2	-
Alte activități de servicii	104	103	1	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Notă: *Întreprinderea activă este entitatea care, din punct de vedere economic este activă (în perioada de observare), respectiv realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli și întocmește bilanț contabil.*

La finele anului 2022, în județul Covasna existau 4655 firme active, 89,6% dintre acestea încadrându-se în clasa microîntreprinderilor, 8,9% în clasa întreprinderilor mici, 1,3% în cea a întreprinderilor mijlocii și doar 10 firme (0,2% din total), se situau în categoria întreprinderilor mari.

Predomină firmele având ca activitate principală comerțul (27,1% din total), urmate de cele din sectorul Activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport (13,7%) și de cele din Industria prelucrătoare (12%).

7 din cele 10 firme mari, cu peste 250 salariați, activează în industria prelucrătoare, 2 în sectorul distribuției apei și gestionarea deșeurilor și una în domeniul comerțului.

Exceptând sectorul producerii și distribuției energiei electrice, a apei și a gazului, industria extractivă și prelucrătoare, hoteluri și restaurante, agricultură și construcții celelalte domenii înregistrează ponderi ale întreprinderilor mici și microîntreprinderilor de peste 90% din numărul de firme la nivel de ramură.

7.3.2. Principalii indicatori economico-financiar

Tabel 7.14 Cifra de afaceri, investițiile nete și personalul unităților locale active din industrie, construcții și servicii, la nivelul județului Covasna, în anul 2022

	Cifra de afaceri (mil. lei)	Investiții nete (mil. lei)	Investiții nete la 1000 lei cifră de afaceri (lei)	Personal (nr.)	Productivitatea muncii (mii lei)
Total	12261	521	42	28911	424
Industria extractivă	102	4	39	206	495
Industria prelucrătoare	4334	108	25	10565	410
Energie electrică și termică, gaze și apă	219	12	55	984	223
Construcții	721	33	46	2559	282
Comerț	4988	178	36	6963	716
Transporturi și Depozitare	900	64	71	2504	359

Hoteluri și restaurante	298	14	47	1679	177
Informații și Comunicații	224	18	80	583	384
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	288	33	115	1893	152
Învățământ	12	2	167	154	78
Sănătate și asistență socială	47	12	255	244	193
Alte activități de servicii	127	43	339	577	220

Sursa: Institutul Național de Statistică

Notă: Sunt incluse doar entitățile comerciale cu activitate economică nefinanciară, organizate ca: societăți comerciale, regii autonome, societăți cooperatiste, societăți agricole

Cifra de afaceri totală realizată de firmele locale s-a ridicat în anul 2022 la 12,3 miliarde lei, aportul comerțului fiind de 40,8%, iar cel al industriei prelucrătoare de 35,3%.

Investițiile nete realizate în anul 2022 la nivelul județului Covasna au totalizat 521 milioane lei, ramurile economice cu cele mai mari investiții fiind industria prelucrătoare și comerțul. Capitalul investit reprezintă peste 4,2% din cifra de afaceri obținută de companiile locale din industrie, construcții și servicii.

Comparativ cu cifra de afaceri la nivel de ramură, aferentă anului 2022, cele mai ridicate valori ale investițiilor s-au realizat în sectoarele hoteluri și restaurante, informații și comunicații învățământ, sănătate și asistență socială și Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor. Cu doar 25 lei investiți la 1000 lei cifra de afaceri obținută în 2022, industria prelucrătoare ocupă ultima poziție în clasamentul pe domenii economice realizat în funcție de acest indicator economic.

Productivitatea muncii

Analizate strict prin prisma indicatorilor financiari, nivelurile cele mai ridicate ale productivității muncii în anul 2022 s-au înregistrat în domeniul comerțului, industria extractivă și în industria prelucrătoare. La polul opus, niveluri scăzute de productivitate se înregistrează în unitățile economice din domeniul învățământului, în sectorul tranzacțiilor imobiliare și de activități de servicii pentru întreprinderi și în domeniul HORECA.